

HLASY NÁRODA

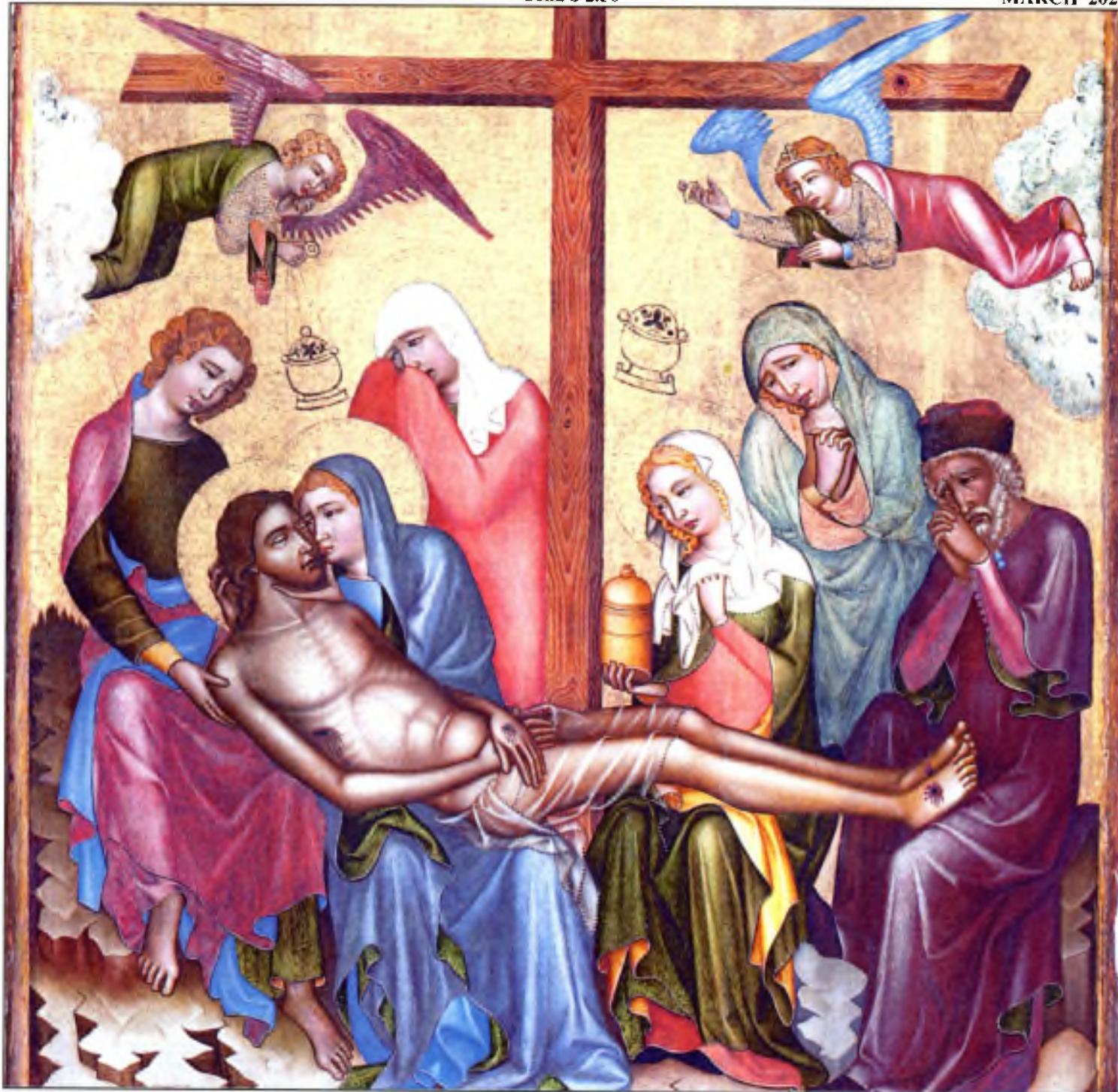
VOICES OF THE NATION

MĚSÍČNÍK ČESKÉ MISIE V CHICAGU

No 3/2021

Cena \$ 2.50

MARCH 2021

Vyšebrodský cyklus z života Ježíše Krista

Plných šest století se v cisterciáckém klášteře ve Vyšším Brodě uchovávalo devět překrásných obrazů s výjevy ze života Ježíše Krista. Tento tzv. Vyšebrodský cyklus patří k nejvýznamnějším památkám evropské gotické malby. Tvoří jej tři trojice deskových obrazů, představujících scény z dětství Ježíše Krista, jeho bolestné utrpení a konečně zmrtvýchvstání a oslavení. Skupiny vyobrazení zároveň odpovídají nejdůležitějším církevním svátkům – Vánoce, Velikonoce a Letnice, tedy seslání Ducha Svatého.

V letech 1345-1350 vznikly tyto malby v dílně Mistra Vyšebrodského cyklu. Jeho vlastní jméno neznáme a je pojmenován právě podle svého nejznámějšího díla v klášteře ve Vyšším Brodě. Byl to český malíř vrcholné gotiky, který pracoval ve 40. až 50. letech 14. století v Praze na dvoře císaře Karla IV. jak pro panovníka, tak pro mnohé významné šlechtice své doby, především pak pro Rožmberky. Ve svém díle se Mistr Vyšebrodského cyklu stává pokračovatelem byzantské malířské tradice, inspiračním zdrojem mu jsou také díla francouzských, ale především italských autorů deskových maleb Giottova okruhu. Jeho obrazy jsou přesto stylisticky svébytné a jejich typickými znaky jsou snaha po zlidštění náboženského obsahu, vyvážená a harmonicky působící barevnost a lyrické pojmání zpracovávaných motivů. Dále jsou Mistru Vyšebrodského cyklu přisuzovány známé deskové malby milostných Madon: Madona vyšehradská, Madona zbraslavská, Madona strahovská, Madona římská a Madona z Veveří a také nástěnné malby v chrámech v Roudnici nad Labem, v Jindřichově Hradci, v Broumově a jinde.

Dodnes se vedou spory historiků umění, zda Vyšebrodský cyklus byl určen jako retábl (nástavec) na oltář, dříve se jednoznačně mluvilo o Mistru „Vyšebrodského oltáře“, kdy se předpokládalo, že obrazy byly ve třech řadách nad sebou umístěny vzadu nad oltářní menzou, nebo zde se jednalo o tzv. letner, přepážku, která oddělovala mnišský chór od chrámové lodi. Totiž dva souvislé pruhy na zadní straně deskových obrazů by nasvědčovaly tomu, že byly umístěny v jedné linii vedle sebe. Tato přepážka prakticky oddělovala chór mnichů, kteří zpívali žalmy a další modlitby od prostoru laických bratrů tzv. konvršů, kteří v klášteře vykonávali rukodělné práce, a jejich modlitební řád byl jednodušší. Obrazy by pro ně pak byly jakoby ikonostasem, či malovanou Biblií, která napomáhala jejich

Kristus na hoře Olivetské
(Vyšebrodský mistr 1345-1350)

modlitbám a rozjímání.

Desky Vyšebrodského cyklu o rozměru cca 990 x 920 mm sestávají každá ze tří javorových prken silných 20 mm, spojených kličky a potažených lněným plátnem. Podkresba na křídovém podkladě je provedena uhlem a rytím, malba temperou. Obrazy jsou také bohatě zdobené plátkovým zlatem a stříbrem. Kromě hlavního mistra se na tvorbě celého cyklu podíleli pravděpodobně tři další malíři, jeho spolupracovníci.

Vyšebrodský cyklus byl v klášteře uchovávan nepretržitě až do roku 1938, kdy byly tyto obrazy, v době hrozícího nástupu nacismu, stejně jako Vyšebrodská Madona, převezeny pod záminkou restaurování do Obrazárny v Praze (do Sbírky starého umění pozdější Národní galerie), ale za války byly tyto obrazy uloupeny nacisty a Hitler je hodlal umístit do plánovaného říšského muzea v hornorakouském Linci. Koncem války cyklus objevila americká armáda v solném dole v Bad-Aussee v Rakousku spolu s dalšími uměleckými díly. Byl odvezen do Mnichova a roku 1947 byl navrácen do Národní galerie, odkud byl vzat Hitlerem. Po dlouhých soudních sporech byl cyklus nakonec v roce 2014 v restituci navrácen cisterciáckému opatství ve Vyšším Brodě a to jej dlouhodobě do Národní galerie opět zapůjčilo.

Vyšebrodský cyklus obsahuje trojice souvisejících výjevů z života Ježíše Krista, které jsou rozvrženy tak, aby centrální scénu tvořilo Ukřižování. Jsou určeny k meditaci věřících a váží se k hlavním církevním svátkům. Rada motivů, které Mistr Vyšebrodského cyklu v českém malířství užil poprvé, skrývá symboly odkazující k evangeliím,

apokryfům a středověkým teologickým textům a také rozsáhlému komentáři na Píseň písní sv. Bernarda z Clairvaux.

První tři výjevy zachycují radostné události z dětství Kristova (Zvěstování, Narození, Klanění tří králů), v druhé skupině se nacházejí pašijové výjevy (Kristus na hoře Olivetské, Ukřižování, Oplakávání) a v třetí části jsou výjevy mystické (Zmrtvýchvstání, Nanebevstoupení, Seslání Ducha svatého).

Zahleďme se nyní na obrazy znázorňující Kristovo umučení:

Kristus na hoře Olivetské

Na svahu hory s rozpukanými skalisky, zelenými olivami a kvetoucí jarní vegetací klečí modlící se Kristus a za jeho zády spí tři apoštolové Petr, Jakub a Jan. V korunách stromů nad jejich hlavami jsou tři věrně vyobrazení ptáci stehlík, hýl a chocholouš. Ti symbolizují Kristovo utrpení. Stehlík bývá spojován s Kristovým utrpením, protože se živí semeny i tmy bodláku a přeneseně tak symbolizuje Kristovu trnovou korunu. Hýl podle jedné středověké legendy se snažil svým zakřiveným zobákem vytrhnout hřeb z Kristova kříže, aby tak zmínil jeho utrpení a krupěj Kristova krve mu potřísnila náprsenku a od té doby prý mu zůstala typická červená skvrna na hrudi. Podobně chocholouš byl spojován s Kristovým utrpením a v mnohých oblastech Moravy, na Hané i na Chodsku býval staročesky nazýván trpělka. Krista duchovně posiluje anděl z nebe umístěný v pravém horním rohu.

Ukřižování (na další straně)

Oplakávání (viz titulní strana)

V byzantské ikonografii následuje po Ukřižování obvykle scéna Snímání z kříže a Kladení do hrobu, ale Oplakávání, o kterém není zmínka v evangeliích, obvykle ve starších vyobrazeních chybí. Je v českém umění něčím novým. Vyšebrodský mistr zde zdůrazňuje Marii a Krista na jejím klíně. Toto vyobrazení bude později inspirovat další české umělce. Marie se chystá Krista políbit a jako Panna Marie Bolestná, zde opět, podobně jako po narození, chová na klíně své dítě. Další postavy jsou sv. Jan, sv. Maří Magdalena, dvě Marie - příbuzné Panny Marie: Marie Kleofášova a Salome, matka Zebedeových synů, je zde opět dvojice andělů s kadidelnicí a Josef z Arimathie, který dostal od Piláta povolení k Ježíšovu pohřbu.

Podle wikipedie a dalších pramenů

Obrazek na titulní straně:

Oplakávání Krista z Vyšebrodského cyklu

Hořké muky Pána svého

Hořké muky Pána svého
v duši zbožně rozjímám,
dojat láskou kříže jeho
na své hříchy vzpomínám.
Spasitel můj, Pán a Bůh,
splácí všeho světa dluh.
Libám již svatý kříž,
na němž umřel Pán Ježíš.

Ach, kdo sečte všechny rány,
které nese na těle,
v ruce jsou mu hřeby vklány,
hloží bodá na čele;
za nás v mukách umírá,
tak nám nebe otvírá.
Libám již svatý kříž,
na němž umřel Pán Ježíš.

Co se jemu naposmívá,
jak se rouhá lidský hněv,
proudem lásky v zem když splývá
z kříže jeho svatá krev;
viny světa shlazuje,
cenou naší spásy je.
Libám již svatý kříž,
na němž umřel Pán Ježíš.

Maria, ty máti čistá,
pro svých sedm bolesti
usmíř v nebi Pána Krista,
k němu rač nás přivést!
V ochranu nás tobě dal,
prve nežli dokonal.
Libám již svatý kříž,
na němž umřel Pán Ježíš.

Postní píseň z Kancionálu č. 304

**Klaníme se Ti,
Pane Ježíši Kriste,
a děkujeme Ti.
Neboť svým křížem
jsi vykoupil svět.**

Ukřižování Ježíše Krista z Vyšebrodského cyklu

Obraz znázorňuje scénu známou z evangelií, ale současně vtiskuje ději i hluboké mystické prvky. Kolem Kristova kříže stojí jeho přátelé i nepřátelé, kteří nejsou rozdělení na jednu a druhou stranu.

Ti, co stojí na straně Kristově, vyjadřují do hloubky své pocity. Panna Maria omdlévající bolem je podpírána svatými ženami stojícími za ní, Marie Magdalena klečí u paty kříže, který objímá. Dva andělé se vznášejí po obou stranách kříže. Jeden z nich lomí zoufale rukama, kterými si zastírá tvář, druhý mává kadidelnicí, která ukazuje na Kristovu oběť vznášející se k nebi.

Výjimečně působí apoštol Jan mezi Kristovými odpůrci, ale i zde nakonec pohanský setník, který velel popravci četě a v levé ruce drží štít, na němž zobrazená hlava snad symbolizuje d'ábla, nakonec vztahuje pravici ke Kristu a s vírou vyznává: „To byl opravdu Syn Boží.“ (Mat 27, 54)

Mezi postavami pod křížem jsou Josef z Arimatie, snad i Nikodém, mužové v čapkách na okrajích obrazu a Longin s kopím, který nemá přílbou římského vojáka, ale též židovskou čapku.

Zde se dostáváme k mystické výpovědi scény ukřižování, která je symbolizována prolitou Kristovou Krví. Ta je v první řadě znamením eucharistie, která bude trvalou připomínkou Kristovy oběti Kalvarské. Kristova krev tryská na Mariin bílý plášť, ale zasahuje i Longina, který kopím probol Kristův bok, a podle staré legendy byly při tom Kristovou krví zasaženy jeho oči a on byl okamžitě uzdraven z těžké vady zraku. Tato symbolika mohla být přímo ovlivněna zbožným prostředím Karla IV., který uchovával v Praze mezi posvátnými ostatky část Mariina zkrvaveného roucha i hrot kopí sv. Longina a tyto relikvie byly uctívány při každoročních slavnostech.

LITURGICKÁ ČTENÍ

5. neděle postní - 21. března 2021

1. ČTENÍ - Jer 31, 31-34

Čtení z knihy proroka Jeremiáše.

Hle, blíží se dni - praví Hospodin - kdy sjednám s Izraelovým a Judovým domem novou smlouvu: ne jako byla smlouva, kterou jsem sjednal s jejich otci, když jsem je vzal za ruku, abych je vyvedl z egyptské země; smlouva, kterou zrušili, ačkoli já jsem byl jejich pánem - praví Hospodin. Taková bude smlouva, kterou sjednám s Izraelovým domem po těch dnech - praví Hospodin: Vložím svůj zákon do jejich nitra, napíšu jim ho do srdce, budu jim Bohem a oni budou mým lidem! Nebude již učit druh druhá, bratr bratra: „Poznej Hospodina!“ Neboť mě poznají všichni od nejmenšího do největšího - praví Hospodin. Jejich nepravosti jim odpustím a na jejich hřích už nevzpomenu.

2. ČTENÍ - Žid 5, 7-9

Čtení z listu Židům.

Bratři! Kristus v době, kdy jako člověk žil na zemi, přednesl s naléhavým voláním a se slzami vroucí modlitby k tomu, který měl moc ho od smrti vysvobodit, a byl vyslyšen pro svou úctu k Bohu. Ačkoli to byl Syn Boží, naučil se svým utrpením poslušnosti. Když tak dokonal své dílo, stal se příčinou věčné spásy pro všechny, kteří ho poslouchají.

EVANGELIUM - Jan 12, 20-33

Slova svatého evangelia podle Jana.

Mezi těmi, kdo přišli do Jeruzaléma jako poutníci, aby se o svátých zúčastnili bohoslužeb, byli i někteří pohané. Ti přišli k Filipovi, který byl z galilejské Betsaidy, a prosili ho: „Pane, rádi bychom viděli Ježíše.“ Filip šel a řekl to Ondřejovi; Ondřej a Filip pak šli a pověděli to Ježíšovi. Ježíš jim na to řekl: „Přišla hodina, kdy Syn člověka bude oslaven. Amen, amen, pravím vám: Jestliže pšeničné zmo nepadne do země a neodumře, zůstane samo; odumře-li však, přinese hojný užitek. Kdo má svůj život rád, ztratí ho; kdo však svůj život na tomto světě nenávidí, uchová si ho pro život věčný. Jestliže mi kdo chce sloužit, ať mě následuje; a kde jsem já, tam bude i můj služebník. Jestliže mi kdo slouží, Otec ho zahrne počtou. Nyní je moje duše rozechvěna. Co mám říci? Otče, vysvobď mě od té hodiny? Ale právě kvůli té hodině jsem přišel. Otče, oslav své jméno!“ Tu se ozval hlas z nebe: „Oslavil jsem a ještě oslavím.“ Lidé, kteří tam stáli a uslyšeli to, říkali, že zahřmělo. Jiní říkali: „To k němu promluvil anděl.“ Ježíš jim na to řekl: „Ten hlas se nezval kvůli mně, ale kvůli vám. Nyní nastává soud nad tímto světem, nyní bude vládce tohoto světa vypuzen. A já, až budu ze země vyvýšen, potáhnu všechny k sobě.“ Těmi slovy chtěl naznačit, jakou smrtí zemře.

Květná neděle - 28. března 2021

1. ČTENÍ - Iz 50, 4-7

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Pán, Hospodin, mi dal dovedný jazyk, abych uměl zveného poučovat utěšujícím slovem. Každé ráno mi probouzí sluch, abych ho poslouchal, jak je povinnost učedníka. Pán, Hospodin, mi otevřel ucho a já

se nezdráhal, necouvl nazpět. Svá záda jsem vydal těm, kteří mě bili, své lice těm, kteří rvali můj vous. Svou tvář jsem neskryl před hanou a slinou. Pán, Hospodin, mi však pomáhá, proto nejsem potupen. Proto dávám své tváři ztvdnout v křemen a vím, že nebudu zahanben.

2. ČTENÍ - Flp 2, 6-16

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Filipánům.

Kristus Ježíš, ačkoli má božskou přirozenost, nic nelpěl na tom, že je rovný Bohu, ale sám sebe se zřekl, vzal na sebe přirozenost služebníka a stal se jedním z lidí. Byl jako každý jiný člověk, ponižil se a byl poslušný až k smrti, a to k smrti na kříži. Proto ho také Bůh povýšil a dal mu Jméno nad každé jiné jméno, takže při Ježíšově jménu musí pokleknout každé koleno na nebi, na zemi i v podsvětí a každý jazyk musí k slávě Boha Otce vyznat: Ježíš Kristus je Pán.

EVANGELIUM - PAŠIJE Mk 14, 26 - 15, 47

Umučení našeho Pána Ježíše Krista podle Marka.

Když bylo po večeři, vyšel Ježíš s učedníky na Olivovou horu. Ježíš jim řekl: „Všichni se pohoršíte, neboť je psáno: 'Budu bit pastýře, a ovce se rozprchnou.' Ale po mém vzkříšení vás předejdu do Galileje.“ Petr mu na to řekl: „I kdyby se všichni pohoršili, já ne!“ Ježíš mu odpověděl: „Amen, pravím ti, že ty dnes, této noci, dříve než kohout dvakrát zakokrhá, třikrát mě zapřeš.“ Ale on ještě rozhodněji tvrdil: „I kdybych měl s tebou jít na smrt, nezapřu tě!“ Stejně tak mluvili všichni. Přišli k venkovskému dvorci zvanému Getsemany. Ježíš řekl učedníkům: „Poseďte tady, až se pomodlím.“ A vzal s sebou Petra, Jakuba a Jana. Pak se ho zmocnila hrůza a úzkost. Řekl jim: „Má duše je smutná až k smrti. Zůstaňte zde a bděte!“ Trochu pooděšel, padl na zem a modlil se, aby ho, jestliže je to možné, minula ta hodina. Řekl: „Abba, Otče, tobě je všechno možné; odejmi ode mě tento kalich! Avšak ne co já chci, ale co ty chceš.“ Potom se vrátil a našel je jak spí. Řekl Petrovi: „Šimone, spiš? To jsi nemohl ani jednu hodinu bdít? Bděte a modlete se, abyste nepřišli do pokušení. Duch je sice ochotný, ale tělo je slabé.“ A zas odešel a modlil se stejnými slovy. Znovu se vrátil a našel je, jak spí, protože se jim únavou zavíraly oči, takže nevěděli, co by mu odpověděli. Přišel potřetí a řekl jim: „Ještě spíte a odpočíváte? - Už dost! Přišla ta hodina: teď bude Syn člověka vydán do rukou hříšníků. Vstaňte, pojďme! Hle, je tady můj zrádce.“ Když ještě mluvil, hned se objevil Jidáš, jeden ze Dvanácti, a s ním celý houf s meči a kyji, jak je poslali velekněží, učitelé Zákona a starší. Jeho zrádce s nimi smluvil znamení: „Koho políbím, ten to je; toho se chopte a obezřetně ho odvedte!“ A když Jidáš přišel, hned přistoupil k Ježíšovi a řekl: „Mistře“ a políbil ho. Oni pak vztáhli ruce na Ježíše a zmocnili se ho. Jeden z okolostojících však vytasil meč, udeřil veleknězova služebníka a uťal mu ucho. Ježíš jim řekl: „Jako na zločince jste vytáhli s meči a kyji, abyste mě zatkli. Býval jsem den co den u vás v chrámě a učil, a nezmocnili jste se mě. Nuže, ať se splní výroky Písma!“ Tu ho všichni opustili a utekli. Jeden jinoch šel za ním, měl pouze lněné plátno přehozené přes holé tělo. I toho se chtěli zmocnit, ale on jim nechal plátno v rukou a utekl nahý. Ježíše odvedli k veleknězi. Tam se shromáždili všichni velekněží, starší a učitelé Zákona. Petr šel zpovzdálí za ním až dovnitř do veleknězova dvora: sedl si mezi služebníky k ohni a ohřívál se. Velekněží a celá velerada hledali nějaké svědectví proti Ježíšovi, aby ho mohli odsoudit k smrti, ale nenacházeli. Mnozí sice proti němu lživě vypovídali, ale jejich výpovědi nebyly shodné. Někteří pak vystoupili a lživě proti němu vypovídali: „My jsme ho slyšeli, jak říkal: Já zbořím tento chrám, udělaný rukama, a ve třech dnech vystavím jiný, rukama neudělaný.“ Ale ani v této věci nebylo jejich svědectví shodné. Tu povstal velekněz, postavil se doprostřed a zeptal se Ježíše: „Nic neodpovídáš

na to, co tito lidé proti tobě vypovídají?“ On však mlčel a vůbec nic neodpověděl. Velekněz se ho znovu zeptal: „Ty jsi Mesiáš, syn Požehnaného?“ Ježíš odpověděl: „Tys to řekl. A uvidíte Syna člověka, jak sedí po pravici Všemohoucího a jak přichází v nebeských oblacích.“ Tu roztrhl velekněz své roucho a prohlásil: „Nač ještě potřebujeme svědky? Právě jste slyšeli rouhání. Co o tom soudíte?“ Oni všichni prohlásili, že je hoden smrti. Někteří začali na něho plivat, zahalovali mu tvář, tloukli ho pěstmi a říkali mu: „Ukaž, že jsi prorok!“ Také služebníci se do něho pustili a bili ho. Petr byl dole na dvoře a přišla tam také jedna z veleknězových služek. Když uviděla Petra, jak se ohřívá, podívala se na něj a řekla: „Ty jsi také byl s tím nazaretským Ježíšem!“ Ale on to zapřel: „Nevím ani nerozumím, co povídáš.“ Pak šel ven k prostranství u brány. A kohout zakokrhá. Ta služka tam Petra uviděla a hned zase začala říkat lidem, kteří tam stáli: „To je jeden z nich.“ Ale on opět zapíral. Za chvíli zase řekli Petrovi ti, kteří tam stáli: „Opravdu, patříš k nim, vždyť jsi přece Galilejec.“ On se však začal zaklínat a přísahat. „Neznám toho člověka, o kterém mluvíte!“ A hned zakokrhá kohout podruhé. Tu si Petr vzpomněl na slovo, které mu Ježíš řekl: „Než kohout dvakrát zakokrhá, třikrát mě zapřeš.“ A propukl v pláč. Hned zrána veleknězi se staršími a učiteli Zákona, to je celá velerada, vynesli rozhodnutí, dali Ježíše v poutech odvést a vydali ho Pilátovi. Pilát se ho otázel: „Ty jsi židovský král?“ On mu odpověděl: „Ty to říkáš.“ Veleknězi proti němu přednesli mnoho žalob. Pilát se ho znovu zeptal: „Nic neodpovídáš? Hleď, co všechno na tebe žalují!“ Ježíš však už vůbec nic neodpověděl, až se Pilát divil. O svátcích jim vladař propouštěl vězně, o kterého požádali. Právě byl ve vězení jistý Barabáš ještě s jinými vzbouřenci, protože se při vzpouře dopustili vraždy. Lid přišel nahoru a začal Piláta prosit o to, co pro ně vždycky dělal. Pilát jim na to řekl: „Chcete, abych vám propustil židovského krále?“ Věděl totiž, že ho veleknězi vydali z nenávisti. Veleknězi však poštvali lid, ať jim raději propustí Barabáše. Pilát se jich znovu zeptal: „Co tedy mám udělat s tím, kterému říkáte židovský král?“ Oni začali křičet: „Ukřižuj ho!“ Pilát jim namítl: „Ale co udělal špatného?“ Oni však křičeli ještě víc: „Ukřižuj ho!“ Pilát chtěl lidu vyhovět, proto jím propustil Barabáše. Ježíše dal zbičovat a vydal ho, aby byl ukřižován. Vojáci ho odvedli dovnitř dvora, to je do vládní budovy, a svolali celou čet. Oblékli mu rudý plášť, upletli tmovou korunu a nasadili mu ji. Pak ho začali pozdravovat: „Buď zdrav, židovský králi!“ Bili ho rákosovou holí po hlavě, plivali na něj, klekali na kolena a holdovali mu. Když se mu dost naposmívali, svlékli mu rudý plášť, oblékli mu zase jeho šaty a vyvedli ho, aby ho ukřižovali. Jistého Šimona z Kyrény, který právě přicházel z pole a šel kolem - otce Alexandrova a Rufova - přinutili, aby nesl jeho kříž. Přivedli ho na místo, kterému se říkalo Golgota, což znamená v překladu Lebka. Dávali mu víno s přimíchanou myrhou, ale on ho nepřijal. Přibili ho na kříž a rozdělili si jeho šaty: losováním o nich rozhodli, co si kdo má vzít. Bylo devět hodin dopoledne, když ho ukřižovali. Jeho provinění hlásal nápis: „Židovský král.“ Zároveň s ním ukřižovali dva zločince, jednoho po jeho pravici, druhého po levici. Ti, kdo přecházeli okolo, potupně proti němu mluvili, potřásali hlavou a říkali: „Hleďme, chceš zbořit chrám a ve třech dnech ho zase vystavět! Zachraň sám sebe a sestup z kříže!“ Stejně tak se mu mezi sebou posmívali i veleknězi a učitelé Zákona a říkali: „Jiným pomohl, sám sobě pomoci nemůže. Mesiáš, izraelský král! Ať nyní sestoupí z kříže, abychom to viděli a uvěřili!“ Tupili ho i ti, kdo byli spolu s ním ukřižováni. Když bylo dvanáct hodin, nastala tma po celém kraji až do tři odpoledne. Ve tři hodiny zvolal Ježíš mocným hlasem: „Eloi, Eloi, lema sabachthani?“, to je v překladu: „Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?“ Když to uslyšeli někteří z těch, kdo stáli kolem, řekli: „Hleďte, volá Eliáše!“ Jeden z nich odběhl, namočil houbu do octa, nastrčil ji na rákosovou hůl a chtěl mu dát pít; říkal přitom: „Počkejte, chceme vidět, zdali ho Eliáš přijde

sejmout!“ Ježíš však vydal mocný hlas a vydechl naposled.

(Chvilke tiché modlitby vkleče.)

Tu se chrámová opona roztrhla vpůli odshora až dolů. Když setník, který stál při tom naproti němu, uviděl, že tak - vydechl naposled, prohlásil: „Tento člověk byl opravdu Syn Boží!“ Zpovzdálí také přihlížely některé ženy, mezi nimi Marie Magdalská, Marie, matka Jakuba Mladšího i Josefa, a Salome. Ty ho následovaly a sloužily mu už tehdy, když působil v Galileji - i mnoho jiných, které spolu s ním přišly do Jeruzaléma. Mezitím už nastal večer. Protože byl den příprav před sobotním svátkem, přišel vážený člen velerady Josef z Arimatie, který sám také očekával Boží království, a odvážně šel k Pilátovi a vyžádal si Ježíšovo tělo. Pilát se podívil, že by už zemřel. Dal si proto zavolat setníka a ptal se ho, zdali je už mrtev. Když mu to setník potvrdil, daroval Josefovi mrtvé tělo. Ten koupil lněné plátno, snal tělo, zavinul ho do plátna a uložil do hrobky, která byla vytesaná ve skále, a před vchod do hrobky přivalil kámen. Marie Magdalská a Marie, matka Josefova, se dívaly, kam byl Ježíš položen.

Slavnost Zmrtvýchvstání Páně 4. dubna 2021

1. ČTENÍ - Sk 10, 34a, 37-43

Čtení ze Skutků apoštolů.

Petr se ujal slova a promluvil: „Vy víte, co se po křtu, který hlásal Jan, udalo nejdříve v Galileji a potom po celém Judsku: Jak Bůh pomazal Duchem svatým a mocí Ježíše z Nazareta, jak on všude procházel, prokazoval dobrodiní, a protože Bůh byl s ním, uzdravoval všechny, které opanoval ďábel. A my jsme svědky všeho toho, co konal v Judsku a v Jeruzalémě. Ale pověsili ho na dřevo a zabili. Bůh jej však třetího dne vzkřísil a dal mu, aby se viditelně ukázal, ne všemu lidu, ale jen těm, které Bůh předem vyvolil za svědky, totiž nám, kteří jsme s ním jedli a pili po jeho zmrtvýchvstání. On nám přikázal, abychom hlásali lidu a se vši rozhodností dosvědčovali: To je Bohem ustanovený soudce nad živými i mrtvými. O něm vydávají svědectví všichni proroci, že skrze něho dostane odpuštění hříchů každý, kdo v něho věří.“

2. ČTENÍ - I Kor 5, 6b-8

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korintánům.

Bratři! Nevíte, že kousek kvasu prokvasí celé těsto? Odstraňte ten starý kvas, aby se z vás stalo nové těsto. Jste totiž jako nekvašený chléb. Vždyť náš velikonoční beránek - Kristus - je už obětován. Proto slavme svátky ne se starým kvasem, ani s kvasem, který znamená špatnost a nešlechtnost, ale s nekvašenými chleby, to je: s upřímností a životem podle pravdy.

EVANGELIUM - Jan 20, 1-10

Slova svatého evangelia podle Jana.

Prvního dne v týdnu přišla Marie Magdalská časně ráno ještě za tmy ke hrobu a viděla, že je kámen od hrobu odstraněn. Běžela proto k Šimonu Petrovi a k tomu druhému učedníkovi, kterého Ježíš miloval, a řekla jim: „Vzali Pána z hrobu a nevíme, kam ho položili.“ Petr a ten druhý učedník tedy vyšli a zamířili ke hrobu. Oba běželi zároveň, ale ten druhý učedník byl rychlejší než Petr a doběhl k hrobu první. Naklonil se dovnitř a viděl, že tam leží pruhy plátna, ale dovnitř nevěšel. Pak za ním přišel i Šimon Petr, vešel do hrobky a viděl, že tam leží pruhy plátna. Rouška však, která byla na Ježíšově hlavě, neležela u těch pruhů plátna, ale složená zvlášť na jiném místě. Potom vstoupil i ten druhý učedník, který přišel k hrobu první, viděl a uvěřil. Ještě totiž nerozuměli Písmu, že Ježíš musí vstát z mrtvých.

ZPRÁVY Z VLASTI

Zprávy od 1. do 28. února 2021

Politické události

Ústavní soud zásadně

mění letošní volby.

Zrušil část volebního zákona, který diskriminoval

Ústavní soud zrušil část volebního zákona, která podle kritiků diskriminuje malé strany. Rozhodnutí platí pro letošní volby. Koalicím nově postačí pro vstup do Sněmovny získat pět procent hlasů. Soud škrtnul i v paragrafech upravujících určování počtu poslanců v jednotlivých volebních krajích a průběh skrutinia, tedy rozdělování mandátů za použití d'Hondtovy metody.

„Zajistit rovné volební právo je nezpochybnitelný ústavní příkaz,“ řekl k nálezů 3. února předseda Ústavního soudu Pavel Rychetský.

Koalicím stran a hnutí postačí nově pro vstup do Sněmovny získat pět procent hlasů. ÚS zrušil aditivní klauzule, jež činily 10, 15, respektive 20 procent. Ústavní soud zároveň škrtnul v paragrafech upravujících určení počtu poslanců v krajích a průběh skrutinia, tedy vyhodnocovací fáze při sčítání hlasů.

Volební kraje mohou podle ÚS dál kopírovat hranice krajů jako vyšších územně-samosprávných celků. K dosažení rovnosti volebního práva a šancí kandidujících subjektů postačí jiné změny, a to právě u rozdělování mandátů stranám v jednotlivých krajích. Politici musí změny stihnout do voleb.

„Je třeba, aby každá volební strana získala odpovídající podíl na mandátech v Poslanecké sněmovně podle svého podílu na celkovém počtu odevzda-

ných platných hlasů a současně aby tento volební zisk byl promítnut do přidělování mandátů v rámci jednotlivých krajských kandidátek takové volební strany,“ stojí v nálezů soudce zpravodaje Jana Filipa.

Organizace nadcházejících voleb, které prezident vyhlásil na 8. a 9. října, se nyní nález podle ÚS nedotkne. Rizika spojená se změnou volebních pravidel by nastala až po uplynutí lhůty pro podávání kandidátních listin, tedy v srpnu 2021, míní soud. Politici tak mají dostatečný prostor pro přijetí nové právní úpravy, která zrušené části volebního zákona nahradí.

Zásah ÚS do čtyř paragrafů volebního zákona začne platit dnem vyhlášení ve Sbírce zákonů. Jinými slovy se již nyní týká letošních podzimních voleb. K odkladu nebyl podle Ústavního soudu důvod.

Podle ústavního právníka Marka Antoše přichází rozhodnutí soudu ve velmi kritickém termínu. „Máme 9 měsíců do voleb a návrh od senátorů má od roku 2017, termín opravdu není šťastný. K rozhodnutí jako takovému ale kritický nejsem, protože je to rozhodnutí správné,“ uvedl pro Českou televizi.

Ministr vnitra Jan Hamáček v návaznosti na nález Ústavního soudu uvedl, že neprodleně svolá jednání s politickými stranami. Vnitro představí alternativy řešení, uvedl.

ÚS nebyl při rozhodování o volebním zákonu jednotný. Čtyři soudci mají odlišné stanovisko. Systém dle nich možná není ideální, ale ani protiústavní.

Novelu volebního zákona, která bude reakcí na verdikt Ústavního soudu, musí schválit Sněmovna i Senát. Sejde se kvůli tomu senátní ústavní komise.

Senátoři se na ústavní soudce obrátili už na konci roku 2017. Poukazovali na výsledky posledních sněmovních voleb, ve kterých například hnutí STAN, které skončilo těsně nad pěti procenty, potřebovalo pro získání jednoho mandátu více než dvojnásobek hlasů oproti vítěznému hnutí ANO. Podle senátorů už tak nelze hovořit o poměrném volebním systému, který je zakotvený v ústavě.

Senátoři zpochybňovali několik částí volebního zákona, předně jde o rozdělení Česka do volebních krajů, které kopírují hranice vyšších územních samosprávných celků, a nejsou tedy stejně lidnaté. V menších krajích, třeba Karlovarském či Libereckém, mají strany s nižší voličskou podporou malou šanci získat mandáty.

Dále návrh zpochybňoval přílohu zákona, která stanovuje maximální počty kandidátů na jednotlivých listinách v krajích. Navíc senátoři chtějí zrušit také matematickou metodu přidělování mandátů za použití takzvané d'Hondtovy formule. Tyto části volebního zákona podle senátorů při společném uplatňování znevýhodňují menší politické strany oproti těm velkým.

Druhá část návrhu mířila proti zavedení zvýšeného prahu pro vstup koalic do Sněmovny. Koalice dvou stran či hnutí potřebují deset procent, koalice tří subjektů 15 procent, koalice čtyř a více stran dokonce 20 procent, jinak jejich hlasy propadnou. Podle senátorů bylo zavedení takzvaného aditivního kvóra účelové a opět zvýhodňuje velké, samostatně

kandidující strany.

ÚS už před vyhlášením čelil kritice prezidenta Miloše Zemana, že s rozhodnutím přichází až ve volebním roce, přestože návrh skupiny senátorů na provedení škrtnů dostal už v roce 2017. Podle soudce zpravodaje Jana Filipa to mělo objektivní důvody. Nejdříve návrh kolidoval s řízením o jiné ústavní stížnosti, poté soudci čekali, zda s volební novelou neprijdou sami poslanci. Nyní už bylo jasné, že Sněmovna novelu neprojedná, a soud tedy musí zasáhnout.

Sněmovna přijala nový zákon

o mimořádných opatřeních při epidemii covid-19.

Shodla se na něm vláda s opozicí. Zákon umožní ministerstvu zdravotnictví rozhodovat o uzavírání obchodů i služeb, aniž by byl nouzový stav. Klíčová byla dohoda vlády a opozice o kompenzacích pro lidi postižené opatřeními proti šíření koronaviru.

V neděli 14. února vyhlásila vláda nouzový stav do konce února na žádost hejtmánů. Někteří politici i ústavní právníci označili krok vlády za protiústavní, protože Sněmovna týdnem před tím nouzový stav prodloužit odmítla.

Vláda a některé opoziční strany se ve středu 17. února večer částečně dohodly na některých úpravách zákona o mimořádných opatřeních při epidemii covid-19 podle požadavků opozice. A ve čtvrtek ráno přibyla klíčová dohoda o principu odškodňování podnikatelů poškozených opatřeními proti šíření koronaviru.

Sněmovna pak návrh zvláštního zákona schválila zrychleně ve stavu legislativní nouze. Na podobě takzvané pandemické normy se vláda dohodla s většinou opozičních stran. Opozice do návrhu zákona

prosadila například parlamentní kontrolu, pravidla soudního přezkumu mimořádných opatření k omezení šíření epidemie koronaviru a také odškodnění podnikatelů nebo firem. Předlohu, jejíž stěžejní část má být účinná do konce února příštího roku, nyní posoudí Senát.

Sněmovna předlohu schválila hlasy 132 ze 167 přítomných poslanců. Podpořili ji poslanci vládních ANO a ČSSD a opozičních ODS, Pirátů, KDU-ČSL, TOP 09 a STAN. Proti hlasovali poslanci SPD a nezařazení poslanci. Komunisté byli proti, nebo se hlasování zdrželi.

Zákon se bude vztahovat jen na epidemii covidu-19. Jeho účinností nastane stav pandemické pohotovosti, který bude moci Sněmovna ukončit nebo obnovit. Ministerstvo zdravotnictví nebo hygienické stanice budou moci nad rámec oprávnění ze zákona o ochraně veřejného zdraví omezit celostátně nebo regionálně například veřejnou dopravu, obchody, holičství, kadeřnictví, pedikúry, manikúry a podobné služby, bazény a koupaliště, soukromé a veřejné akce i vysoké školy.

Budou moci nařídít používání ochranných prostředků a vydat příkaz k testování zaměstnanců na covid-19.

Za porušení opatření zákon stanoví pokuty. Například za nenošení roušek až 30 000 korun. Nejzávažnější porušení budou moci úřady trestat až třímilionovou pokutou.

Mimořádná opatření budou vyžadovat souhlas vlády, budou muset být zdůvodněna z hlediska epidemické situace i rizik. Každé dva týdny se bude přezkoumávat potřeba restrikcí.

Ministerstvo zdravotnictví bude moci žádat v souvislosti s

epidemií covidu-19 o pomoc složky integrovaného záchranného systému. Vláda bude moci rozhodnout o využití armády.

Stát bude povinen podle návrhu zákona nahradit právníkům a fyzickým osobám skutečnou škodu, která vznikne při pandemické pohotovosti v příčinné souvislosti s mimořádnými opatřeními.

Ekonomika

Sněmovna schválila navýšení schodku státního rozpočtu z 320 na 500 miliard korun

Sněmovna 18. února ve stavu legislativní nouze schválila navýšení schodku letošního státního rozpočtu z původně schválených 320 miliard na 500 miliard korun. Menšínové vládě ANO a ČSSD pomohli svými hlasy komunisté.

Důvodem zvýšení schodku je hlavně promítnutí dopadů z daňového balíčku, například zrušení superhrubé mzdy. Vláda také připravila návrh nového kompenzačního bonusu pro podnikatele a potřebuje i další výdaje na boj s pandemií covidu-19.

Pro navýšení schodku hlasovalo 93 poslanců ANO, ČSSD a KSČM. Ostatní strany hlasovaly proti. Schválenou novelu nyní dostane k podpisu prezident Zeman.

Celkové příjmy rozpočtu by letos měly být podle návrhu 1,39 bilionu korun a výdaje 1,89 bilionu korun. Příjmy by tak měly být proti schválenému rozpočtu nižší o 102,7 miliardy korun a výdaje vyšší o 77,3 miliardy korun.

Kurzovní lístek

21. 2. 2021 (střed)

EUR, 1	25,845
Kanada, 1	16,886
USA, 1	21,291

Smutná zpráva

Zemřel filozof Jan Sokol, signatář Charty 77 bývalý ministr a kandidát na prezidenta

Ve věku 84 let zemřel 16. února 2021 filozof, pedagog, signatář Charty 77, někdejší poslanec a ministr školství Jan Sokol. Patřil k intelektuálům křesťanského zaměření, přednášel na tuzemských i zahraničních univerzitách.

Podílel se na českém ekumenickém překladu bible, mezi prvními podepsal Chartu 77, v 90. letech také stál u zrodu Fakulty humanitních studií Univerzity Karlovy. Po listopadu 1989 se objevil v politice, zasedal ve Federálním shromáždění, byl ministrem školství v Tošovského vládě i kandidátem na prezidenta.

Nejvíce se ale Sokol věnoval studentům, od začátku 90. let přednášel nejen na UK, ale už během normalizace vedl bytové semináře. V posledních letech se věnoval i české verzi Wikipedie. Kde se podílel na zhruba 3000 hesel z filozofie, náboženství, historie a techniky.

Sokolova cesta k filozofii nebyla přímá, nejprve se vyučil a zpočátku i živil jako zlatník a mechanik. Později po dálkovém studiu odmaturoval a v 60. letech několik semestrů studoval matematiku na Matematicko-fyzikální fakultě UK a poté se až do roku 1990 živil jako programátor. Zároveň se zabýval křesťanskou filozofií.

Po listopadu 1989 se zapojil i do politiky a v červnu 1990 byl za Občanské fórum (OF) zvolen do Federálního shromáždění, působil jako místopředseda Sněmovny národů. Po rozpadu OF se začátkem roku 1991 stal členem Občanského hnutí, které ve volbách v červ-

nu 1992 propadlo. V prezidentských volbách v roce 1992 se po nezvolení a rezignaci prezidenta Václava Havla stal jedním ze zvažovaných kandidátů na funkci. Nakonec ho pro páté kolo volby nominovala ČSSD, kandidatury se však vzdal.

Poté se Jan Sokol věnoval hlavně akademické dráze. V únoru 1997 se stal docentem a o tři roky později profesorem, podílel se na vzniku Institutu základů vzdělanosti UK a jeho přerodu ve Fakultu humanitních studií v roce 2000, kterou pak sedm let vedl jako děkan.

Zájem o správu věcí veřejných ho ale nikdy úplně neopustil, v prvních senátních volbách na podzim 1996 neúspěšně kandidoval za lidovce, o rok později kývl na nabídku funkce ministra školství ve vládě Josefa Tošovského.

Z akademického světa se k politickému angažmá nakrátko vrátil začátkem roku 2003, když se stal kandidátem vládní koalice ČSSD, KDU-ČSL a US-DEU pro třetí pokus o zvolení hlavy státu. Ve třetím kole tehdy zvítězil Václav Klaus.

Politické dění nicméně často komentoval, už v polovině 90. let podepsal dokument Smíření 95, vyzývající k dialogu mezi českou vládou a reprezentací sudetských Němců. Před lety také varoval před dopady přímé volby prezidenta: „Kdyby na Hrad přišel trochu ctižádostivější člověk, udělá vládě peklo, a přitom nemá žádnou odpovědnost...“

Jan Sokol se v roce 1961 oženil s Františkou Patočkovou, dcerou filozofa a jednoho z prvních mluvčích Charty 77. Byl otcem jedné dcery a dvou synů. Vedle angličtiny, němčiny, ruštiny a francouzštiny ovládal také klasické jazyky.

Podle: www.idnes.cz
www.lidovky.cz

CÍRKEV DOMA A VE SVĚTĚ

Řeholníci si připomněli svůj den

Druhého února se u příležitosti svátku Uvedení Páně do chrámu každoročně setkávají řeholníci a řeholnice se svými biskupy. Někde se to podařilo i letos, jinde setkání zrušili či přesunuli do virtuálního prostoru.

V olomoucké arcidiecézi se setkání s biskupy účastní pravidelně více než sto řeholníků. Vzhledem k protipandemickým opatřením se letos konalo online – řeholníci si poslechli nahranou přednášku a arcibiskup Jan Graubner všem poslal osobní pozdrav. Vyjádřil v něm poděkování za jejich odevzdání se Bohu i za modlitby během jeho nedávné vážné nemoci a připojil povzbuzení: „*Ve chvíli, kdy se zdálo, že mě Pán už odvolává, mi došlo, že naši jedinou nadějí je Boží milosrdenství, když se mu cele odevzdáme, a jak veliký význam má v našem životě zasvěcení – odevzdání se. Úžasné osvobozuje od sebe i od všech starostí, protože Bůh se umí nejlépe postarat o to, co mu patří.*“

V pražské arcidiecézi se setkání konalo v sobotu 6. února a kvůli omezené kapacitě bylo určeno výhradně zasvěceným osobám. V Ostravě se řeholníci setkali s biskupem Martinem Davidem již v sobotu 30. ledna v katedrále Božského Spasitele. V královéhradecké diecézi mělo setkání proběhnout v želivském klášteře, kde si tamní premonstráti připomínají 900. výročí založení svého řádu. Kvůli pandemii se ovšem nekonalo. „*Modlitba vašich společenství je tím, co nás stále udržuje ve spojení s Pánem, a je mocným zdrojem požehnání pro všechny lid na území diecéze,*“ napsal řeholníkům biskup Jan Vokál.

V Česku nyní působí 1 016 řeholnic (o 32 méně než loni v lednu), z toho 27 novic (o tři více než loni). Některé zdejší komunity jsou zcela mezinárodní, např. sestry Matky Terezy. Mužských řádů, kongregací a institutů působí v Česku 31, dohromady mají 630 členů a z nich je 478 kněží. Noviců je 12.

Den zasvěcených osob slavil 2. února v bazílice sv. Petra ve Vatikánu i papež František. A v dopise všem řeholnicím a řeholníkům vybízí kardinál João Braz de Aviz, prefekt vatikánské Kongregace pro zasvěcený život, aby dali ve svém životě, formaci a poslání výsadní místo nejnovější papežské encyklice Fratelli tutti. „*Duch Svatý nás zve k novým věcem. Ve světle výzvy papeže Jana Pavla II., aby zasvěcené osoby žily jako „svědci a zároveň tvůrci plánu jednoty“ (Vita consecrata, č. 46), rozšiřuje papež František obzory a vyzývá nás, abychom byli tvůrci všeobecného bratrství, strážci společného domova a všeho stvoření,*“ píše kardinál. Řeholníci mají být podle něj „*bratry a sestrami všem, bez ohledu na víru, kulturu a tradice, protože budoucnost není jednobarevná a svět je jako mnohostěn, který vyzařuje krásu každým kouskem svého povrchu*“. A dodává, že „*je třeba začít od vlastní komunity stejné povolání a odtud dosáhnout do všech koutů světa, ke každému stvoření, protože – jak víme i díky této pandemii – všechno je propojené, vše se vztahuje ke všemu, vše spolu souvisí.*“

XXIX. Světový den nemocných

Světový den nemocných poprvé vyhlásil papež Jan Pavel II. v roce 1992. Každý rok připadá na 11. únor, což je den, kdy také slavíme svátek Panny Marie Lurdské. Tento název je podle místa na jihu Francie, které se jmenuje Lurdy. Panna Maria se tam před mnoha lety několikrát zjevila dívce Bernadettě s přáním, aby se lidé více modlili, především za obrácení od zla a za hříšníky. Nakonec na tomto místě vytryskl léčivý pramen, ke kterému se dodnes sjíždějí tisíce poutníků s touhou po uzdravení.

Máme mnoho způsobů, jak můžeme nemocným pomáhat. Zejména v době pandemie Koronaviru. Pokud je nemůžeme navštívit, aby se necítili sami, můžeme jim namalovat pěkný obrázek nebo koupit kytičku, vypomoci v domácnosti, zatelefonovat. Můžeme ale pomoci i modlitbou.

Biskupové ve všech diecézích v tyto dny obvykle navštěvují nemocné v nemocnicích, setkávají se s lékaři a zdravotníky, slouží mše svaté přímo v nemocnicích. Letos to však epidemiologické podmínky neumožňují. Z toho důvodu byla přenášena mše svatá na programu Televize NOE a byla obětována za nemocné, zdravotníky, lékaře a nemocniční kaplany. Celebroval ji Mons. Josef Nuzik, pomocný biskup olomoucký a předseda Rady pro zdravotnictví při ČBK ve čtvrtek, 11. února 2021 v 18 hod. v kapli Televize NOE. Po jejím skončení byla krátká diskuse s otcem biskupem a nemocničními kaplany. Všichni věřící jsou srdečně zváni k modlitbám za naše nemocné sestry a bratry a za vyprošení milosti a Boží pomoci pro zdravotníky a lékaře, díky sledování této mše svaté. Stejně jako každý rok i letos napsal také papež František Dopis nemocným.

Papežská nadace ACN Slovensko představila věřícím nový Postní kalendář 2021

Papežská nadace ACN Slovensko - Církev v nouzi nabízí věřícím Postní kalendář. Kdo se zaregistruje, dostane každý den krátký příběh o následování Krista v zemích, kde křesťané trpí pronásledováním nebo existenční nouzí.

Kalendář je věnován křesťanům v Africe a má podtitul Uzdravení Afriky. Nadace ACN totiž dlouhodobě pozoruje zhoršení stavu náboženské svobody na tomto kontinentu. Speciálně se to týká regionu Sahel. Je to pás zemí v subsaharské oblasti: Senegal, Mali, Burkina Faso, Nigérie, Niger, Čad, Kamerun, Středoafrická republika, Súdán, Jižní Súdán, Eritrea. Tyto země zažívají nejkrvavější utrpení křesťanů za poslední desetiletí.

Počet teroristických útoků vzrostl za poslední roky na 800 ročně. Za posledních 10 let vzrostl počet aktivních extremistických skupin z 1 na 10. Počet mrtvých vzrostl z přibližně 200 na 2 000 ročně. Na útěku z domova je asi 1 milion lidí.

Kultura a náboženství jsou v těchto zemích neoddelitelné. Proto extremisté zneužívají islám na radikalizaci mladých mužů, kteří žijí život v bídě, a obracejí je na teroristy. Slibují jim lepší život, řešení jejich problémů. Výsledkem této činnosti je utrpení nevinných.

Postní kalendář je služba nadace ACN všem, kterým nejsou lhostejné osudy trpících bratří a sester. Prostřednictvím postního kalendáře se mohou věřící duchovně spojit s trpícími v afrických zemích. Tyto lidi a jejich komunity mohou zahrnout do každodenní modlitby. Ti, kteří pracují s dětmi nebo mládeží, je mohou použít jako materiál pro přípravu katechezí. Užitečný může být i na hodinách náboženství, a to zejména v rámci online vyučování.

Na konci každého příběhu se nachází společná modlitba ke svatému Josefovi, který je patronem slovenské pobočky nadace ACN. Chceme tak spojit duchovní přípravu na Velikonoce s rokem svatého Josefa, který vyhlásil papež František.

Součástí postního kalendáře je i speciální křížová cesta, jejíž autory jsou katecheté, řeholníci, či kněží, kteří slouží potřebným v Africe. K modlitbě této křížové cesty zve nadace ACN všechny jednotlivce, komunity, či farnosti.

Přihlásit se k odběru Postního kalendáře 2021 je možné na webové stránce nadace ACN Slovensko.

Podle zpráv České biskupské konference

In memoriam sestry John Vianney

Sestra M. John Vianney Vranak, SS.C.M.

Narozena 5. března 1932

Řeholní sliby 11. srpna 1954

Zemřela 20. prosince 2020

Sestra M. John Vianney Vranak, SS.C.M., původním jménem Frances Vraňáková se narodila v Chicagu, IL, 5. března 1932 jako dcera Franka a Marie (Duratinského) Vraňáka. Měla dvě sestry Theresu a Dolores. Rodiče sestry John Vianney ji vychovávali k hluboké víře v Boha, k úctě k rodině, k velkorysosti a nezištné službě a také k dědictví otců – slovenských předků. Frances vychodila farní školu u Sv. Šimona v Chicagu a poté navštěvovala Akademii Sv. Cyrila v Danville, PA. Po skončení prvního ročníku střední školy přestoupila na Akademii Sv. Kazimíra v Chicagu, kterou úspěšně absolvovala.

Potom vstoupila do kongregace Sester svatých Cyrila a Metoděje v Danville ve státě PA. Přijala zde řádové jméno sestra M. John Vianney, a řeholní sliby zde složila 11. srpna 1954. Také získala titul B. S. v oboru domácí ekonomie na Marywood University, Scranton, PA a magisterský titul v oboru domácí ekonomie na St. Louis University.

Sestra John Vianney byla pověřena vyučováním na základních farních školách v Pittstonu a Bloomsburgu, PA a v Gary, IN. Potom pokračovala jako učitelka na druhém stupni na Andrean High School v Merrillville, IN a St. Pius X, Pottstown, PA. Na obou školách sestra John Vianney učila na odděleních domácí ekonomiky. Zpráva o odchodu sestry John Vianney na věčnost na facebookové stránce Andrean High School vyvolala neuvěřitelné množství komentářů od studentů domácí ekonomiky, kteří navštěvovali její hodiny. Nejvíce si

jich vzpomnělo na její pokyny pro (obrazné) použití špachtle: „Vyškrábejte všechno dobré!“

Kdykoli byla sestra John Vianney žádána o životopis, většínou odpověděla: „Vykonávala jsem v naší komunitě každou službu kromě zahradnictví. Historie její služby je dokladem jejích slov: Sestra John Vianney byla osm let členkou vedoucího týmu v mateřském klášteře v Danville, PA. Poté se stala administrátorkou Villa St. Cyril, pečovatelského domu v Highland Park, IL. V roce 1988 byla sestra John Vianney, zvolená za generální představenou kongregace a byla jí do roku 1992. Během jejího funkčního období byly položeny základy pro Meadows at Maria Joseph Manor. V této době byla kaple ve Villa Sacred Heart povýšena na baziliku minor a slavnostně posvěcena 26. listopadu 1989. Je to jediná bazilika na světě pod patronátem svatých Cyrila a Metoděje. (Bazilika na Velehradě má tento titul od roku 1928, ale má patronát Nanebevzetí Panny Marie, spolupatronát Cyrila a Metoděje byl připojen až v roce 1932. Pozn. red.)

Po skončení funkce generální představené sestra John Vianney působila v Chicagu, IL, kde v pěti farnostech vedla program nové evangelizace. Centrem se stal konvent sester při slovenské farnosti Sv. Šimona, apoštola. Sestra John Vianney perfektně mluvila slovensky a v této řeči vyučovala školní děti náboženství, mládež připravovala na svátost biřmování, dělala katecheze pro snoubence, pomáhala slovenským rodinám a mnoha lidem pomohla najít práci, či vyřídit administrativní záležitosti.

Sestra John Vianney byla členkou a později předsedkyní evropsko-amerického poradního výboru pro arcidiecézi v Chicagu. Podílela se také na organizaci katolických festivalů v Chicagu, kde v oddělení evropských národů prezentovala život a farnosti jednotlivých etnických skupin v oblasti Chicaga. Dále působila jako národní konzultantka pro slovenský apoštolát pro Úřad pro pastorační migrantů a uprchlíků USCCB. Působila také jako národní viceprezidentka pro Středozápad ve Slovenské katolické federaci. Sestra John Vianney se podílela na projektu, jehož cílem je písemně uchovávat zprávy o zkušenostech řeholnic na Slovensku, úsilí, které nazvala „Mučednictví dvacátého století“.

Po uzavření jejich řeholního domu v Chicagu se sestra John Vianney vrátila do mateřského klášteře v Danville, kde byla v letech 2007–2010 ředitelkou Jankolovy knihovny a Slovenského muzea. Dále pak pracovala ve středisku modliteb a pomoci v Maria Hall a později ve středisku modliteb a pomoci pro staré lidi v Emmanuelově centru.

Poslední léta života v trpělivém snášení těžké nemoci prožila v péči spolusester z kongregace Sv. Cyrila a Metoděje. Na věčnost byla povolána 20. prosince 2020. Kéž ji náš Pán přijme do svého domova.

**Děkujeme všem, kdo si na sestru John Vianney
vzpomenete v modlitbě.**

S přáním Božího požehnání a pokoje

sestra Michael Ann Orlik, SS.C.M., Danville, PA

Poselství Svatého otce Františka k postní době 2021

Milé sestry a milí bratři,

když Ježíš svým učedníkům vysvětluje, že svým utrpením, smrtí a zmrtvýchvstáním plní Boží vůli, zároveň jim odhaluje hluboký význam svého poslání a zve je, aby se k němu připojili pro spásu světa.

Když se ubíráme postní cestou k velikonočním svátkům, připomínáme si toho, který se „ponížil a byl poslušný až k smrti, a to k smrti na kříži“ (Flp 2,8). V této době obrácení obnovujeme svou víru, čerpáme z „živé vody“ naděje a otevřeným srdcem přijímáme Boží lásku, která nás přetváří v sestry a bratry v Kristu. O velikonoční noci obnovíme své křestní závazky, a tak se skrze Ducha Svatého znovu zrodíme jako nové ženy a noví muži. Cesta postní dobou, stejně jako cesta křesťanským životem, prochází světlem mrtvýchvstání, které prozařuje city, postoje a rozhodnutí každého, kdo chce jít za Kristem.

Podmínkou a důkazem našeho obrácení je půst, modlitba a almužna, jak je hlásá Ježíš (srov. Mt 6,1–18). Cesta chudoby a odříkání (půst), pomoc a láskyplný přístup ke zraněnému (almužna) a synovský rozhovor s Otcem (modlitba) nám umožní vyjádřit upřímnou víru, živou naději a činorodou křesťanskou lásku.

1. Víra nás zve, abychom přijímali pravdu a stali se jejími svědky před Bohem a přede všemi našimi bratry a sestrami

Přijmout a žít pravdu zjevenou v Kristu znamená v této postní době nechat se především proniknout Božím slovem, které církev předává z generace na generaci. Tato pravda není intelektuálním konstruktem, vyhrazeným několika vybraným, nadřazeným a důstojným. Je poselstvím, kterého se nám dostalo a kterému můžeme porozumět inteligenci svého srdce, pokud bude otevřené pro nezměrného Boha, který nás miloval dříve, než jsme si to sami uvědomili. Touto pravdou je sám Kristus. Zcela na sebe vzal naše lidství, a tím se stal cestou – náročnou, ale otevřenou všem – která vede k plnosti života.

Ti, kdo prožijí půst v odříkání a v prostotě svého srdce, objeví Boží dar a pochopí, že jsme stvořeni k Božimu obrazu a podobě a v něm dojdeme plnosti. Ten, kdo přijme chudobu a postí se, stává se chudým s chudými a „shromažďuje“ bohatství lásky přijímané a sdílené. Takto chápaný a žitý půst nám pomáhá milovat Boha a bližního. Jak učí sv. Tomáš Akvinský, láska je jako „hnutí zaměřující se pozorností na druhého tak, že se milující považuje za spojeného s ním v jedno“ (encyklika *Fratelli tutti*, č. 93).

Postní doba je dobou víry neboli dobou, kdy přijmeme Boha do svého života a dovolíme mu, aby si u nás „učinil příbytek“ (srov. Jan 14,23). Postit se znamená osvobodit svůj život ode všeho, co ho okupuje, od přemíry informací – pravdivých či nepravdivých –, spotřebních produktů, abychom otevřeli brány svého srdce tomu, který k nám přichází zcela chudý, ale „plný milosti a pravdy“ (Jan 1,14); Syn Boha Spasitele.

2. Naděje jako „živá voda“, díky které můžeme pokračovat na své cestě

Samaritánka, kterou u studny Ježíš prosí, aby mu dala napít, nechápe, když jí říká, že by jí mohl nabídnout „živou vodu“ (Jan 4,10). Zpočátku si samozřejmě myslí, že jde o skutečnou vodu. Ježíš má ale na mysli Ducha Svatého, toho, kterého nám dá v plnosti ve velikonočním tajemství, aby v nás rozlil naději, která nezklame. Když Ježíš oznamoval své utrpení a svou smrt, zároveň zvěstoval naději: „třetího dne bude vzkříšen“ (Mt 20,19). Ježíš hovoří o budoucnosti, která se před námi otevírá díky Božímu milosrdenství. Doufat s ním a díky němu znamená věřit, že

dějiny nekončí s našimi chybami, násilím, nespravedlností a hříchem, které přibíjí na kříž Lásku. Znamená to čerpat z jeho otevřeného srdce Otcovo odpuštění.

Žijeme v době plné obav, pociťujeme nejistotu a vlastní křehkost. Slova o naději proto mohou provokovat. Ale postní doba je tu, abychom měli naději, abychom znovu obrátili svůj zrak k trpělivosti Boha, který neustále pečuje o své stvoření, zatímco my s ním mnohdy nakládáme špatně (srov. encyklika *Laudato si'*, č. 32–33, 43–44). Svátý Pavel nás důrazně vybízí k naději v usmíření: „Smířte se s Bohem!“ (2 Kor 5,20). Když je nám odpuštěno ve svátosti smíření, která je jádrem našeho obrácení, sami se stáváme šířiteli odpuštění: když se dostane odpuštění nám, můžeme ho zprostředkovat v ohleduplném rozhovoru, můžeme potěšit toho, koho zasáhla bolest. Díky Božímu odpuštění můžeme svými slovy a skutky prožívat Velikonoce v duchu bratrství.

Postní doba nás vybízí, abychom řikali „druhým slova, která povzbuzují, posilují, utěšují, podněcují, a ne slova, která ponižují, zarmucují, popuzují, opovrhují druhým“ (Fratelli tutti, č. 223). K tomu, abychom předali naději, mnohdy stačí „laskavý člověk, který je ochoten odložit své obavy a starosti stranou a projevit zájem, obdarovat úsměvem, říct povzbudivé slovo, naslouchat uprostřed všeobecné lhostejnosti“ (tamtéž, č. 224).

V usebrání a v tiché modlitbě obdržíme naději v podobě inspirace a vnitřního světla, které vnese jas do úkolů a rozhodnutí našeho poslání. Proto je nezbytné usebrat se v modlitbě (srov. Mt 6,6) a ve skrytosti se setkat s laskavým Otcem.

Prožívat postní dobu v naději znamená si uvědomit, že v Ježíši Kristu jsme svědky nové doby, ve které Bůh „tvoří vše nové“ (srov. Zj 21,1–6). Přijmeme tak naději od Krista, který dal svůj život na kříži a kterého Bůh třetího dne vzkřísil, a jsme připraveni „obhájit se před každým, kdo se nás ptá po důvodech naší naděje“ (1 Petr 3,15).

3. Láska, která kráčí plná soucitu a bdělosti v Kristových stopách, je nevyšším vyjádřením naší víry a naší naděje

Křesťanská láska se raduje, když vidí druhého růst. Proto trpí, když druhý zažívá bolest, když je osamocený, nemocný, bez domova, přezíraný, v nouzi... Křesťanská láska nás pobízí, abychom vycházeli ze sebe, sdíleli se a vytvářeli společenství.

„Sociální láska‘ umožňuje dělat pokroky směrem k civilizaci lásky, k níž se může každý z nás cítit být povolán. Láska se svým tíhnutím k univerzálnosti je schopná budovat nový svět, protože není nějakým prázdným citem, ale nejlepším prostředkem k objevování účinných cest pro rozvoj všech“ (Fratelli tutti, č. 183).

Křesťanská láska je darem, který našemu životu dává smysl. Díky ní považujeme ostatní, kteří jsou v nesnázích, za členy naší rodiny, za přátele, bratry. Ani drobnost, o kterou se láskyplně rozdělíme, nezapadne, ale promění se ve zdroj života a štěstí. Tak tomu bylo v případě vdovy ze Sarepty, která se rozdělila o svou mouku a olej, upekla chléb a podala ho proroku Eliášovi (srov. 1 Král 17,7–16). Stejně tomu bylo s chleby, které Ježíš požehnal, rozlámá je, dal svým učedníkům a nasýtil velký zástup (srov. Mk 6,30–44). Stejně tomu bude s naší almužnou, ať už je menší nebo větší, ale nabízená prostě a s radostí.

Prožívat postní dobu s křesťanskou láskou znamená postarat se o toho, kdo prochází utrpením, je opuštěný, zachvácen strachem z pandemie covid-19. Uprostřed velkých nejistot ohledně budoucnosti si připomeňme slova, kterými se Bůh obrací ke svému služebníku: „Neboj se, vždyť jsem tě vykoupil“ (Iz 43,1), a spolu s laskavostí nabídneme i slovo povzbuzení, aby bližní mohl zakusit, že ho Bůh miluje jako svého syna.

„Jedině pohled proměněný láskou může způsobit, že uznáváme důstojnost druhých, a v důsledku toho si vážíme chudých a přijímáme je v jejich důstojnosti, vážíme si jejich identity a kultury, a tím je doopravdy integrujeme do společnosti“ (Fratelli tutti, č. 187).

Milí bratři, milé sestry, v každé životní etapě je třeba věřit, doufat, milovat. Kéž nám toto pozvání prožít postní dobu jako cestu obrácení, modlitby a sdílení dobrého pomůže obnovit osobní a společnou víru, kterou nám dává živý Kristus, naději, již vzbuzuje Duch Svátý, a lásku, jejímž nevyčerpatelným pramenem je Otcovo milosrdné srdce.

Panna Maria, Matka Spasitele, která věrně setrává u paty kříže i v srdci církve, ať nám pomůže svou starostlivou přítomností a požehnáním Zmrtvýchvstalého ať nás provází na cestě k velikonočnímu světu.

Dáno v Římě u Sv. Jana Lateránského dne 11. listopadu 2020

FRANTIŠEK

Vatikánský rozhlas slaví 90 let od svého vzniku

Papež Pius XI. (zcela vpravo) a Guglielmo Marconi (v uniformě vlevo) ve studiu Vatikánského rozhlasu.

Osm Petrových nástupců promlouvalo ke světu skrze mikrofony Vatikánského rozhlasu. Při jeho výročích a setkáních s redaktory připomínali evangelizační poslání papežského rádia, jeho schopnost spojit věřící celého světa až do nejdálejších koutů naší planety, přinášet radostnou zprávu o Boží blízkosti člověku vhod i nevhod, do nejrůznějších dějinných kontextů.

Marconiho vynález ve službě evangelia

Papež Pius XI. pochopil přelomový charakter hromadných sdělovacích prostředků a vybudování vatikánské rozhlasové stanice světil Guglielmu Marconimu, vynálezci rádia. Ten stál po jeho boku, když z nejvyššího místa Vatikánských zahrad 12. února 1931 slavnostně, latinsky zahajoval první vysílání:

„Jakožto z tajemného Božího úradku Následovníci knížete apoštolů, těch, jejichž učení a kázání je z příkázání Božího určeno všem národům a všemu stvoření (Mt 28,19; Mk 16,15), a vzhledem k tomu, že můžeme jako první využít na tomto místě podivuhodného Marconiho vynálezu, obracíme se ke všemu stvoření a všem lidem.“

Zahájil Pius XI. první rádiové vysílání z Vatikánu, chápané v univerzální šíři jako nástroj hlásání evangelia celému světu. Rádio vzniklo ve chvíli upevňování Vatikánského městského státu, založeného přesně o dvě léta dříve. Díky krátkým vlnám vysílaným do „éteru“ prozatím ještě nepřeplněného, dokázalo navzdory nepříteli silnému signálu dosáhnout na jiné kontinenty.

Třicátá léta byla obdobím vzestupu totalitních režimů. Postoje papeže Pia XI. byly odvážné a lidé hleděli k církvi s důvěrou. Rychle se množily požadavky o rozšíření vysílání na další evropské jazyky. V roce 1936 bylo vatikánské rádio přijato do Mezinárodní rozhlasové unie, která uznala jeho zvláštní povahu a oprávnila je k vysílání bez geografických omezení. Tehdejší ředitel rádia P. Filippo Socorsi přizval do jazykových redakcí jezuitské spolubratry jiných národností. Na významu získalo zejména vysílání v němčině.

Úsilí o mír a válečné zpravodajství

24. srpna 1939, týden před obsazení Polska nacistickým Německem, Papež Pius XII. vysílal prostřednictvím rádia poselství k vládám a národům „v bezprostřední hrozbě války.“ „*Nic se*

neztratí mírem. Všechno může být ztraceno válkou,“ zaznělo v jeho prorockých slovech.

Ve válečných letech vatikánský rozhlas denuncoval násilí, podporoval oběti a rezistenci, povzbuzoval k naději. Rádiová poselství Pia XII. vstoupila do dějin jako hlas, který zněl nad stranami konfliktu a volal po spravedlnosti a míru. Neméně významně se zapsalo také nesmírné úsilí papežského rozhlasu v hledání zpráv o válečných zajatcích a nezvěstných. 70 hodin týdně věnovali vatikánští redaktori předčítání jmen válečných zajatců. Mezi rokem 1940–46 odvysílali 1 240 728 těchto informací, přinášejících rodinám naději na shledání se svými drahými.

Hlas „mlčící církve“

Po skončení světového konfliktu se otevřela nová kapitola. Zatímco evropský západ kráčet cestou morální i fyzické obnovy a církev připravovala Svatý rok 1950, většina střední a východní Evropy se stala sovětským satelitem. Komunistické režimy se stále větší vehemencí pronásledovaly církev a Vatikánský rozhlas se stal v podstatě jediným kontaktem místních věřících s papežem a všeobecnou církví. K polštině, která byla od počátku vedle italštiny, angličtiny, francouzštiny a němčiny jedním z hlavních jazyků, přibývaly další jazyky států v područí komunistické totality (čeština, slovenština, maďarština, litevština, lotyšština, ruština, chorvatština, slovinština, ukrajinština, rumunština, bulharština, běloruština a o něco později albánština).

Stanislava Vodičková, historička z Ústavu pro studium totalitních režimů, v rozhovoru pro českou redakci Vatican News, sdělila:

„V únoru 1947 přijel na svou první návštěvu Říma nově zvolený pražský arcibiskup Josef Beran, který při soukromé audienci u papeže Pia XII. požádal o rozšíření vysílání Vatikánského rozhlasu o relace v českém a slovenském jazyce. Zdůvodňoval to hrozivými příznaky v politickém životě ve své vlasti a předtuchou pronásledování církve. Svatý otec mu ochotně vyhověl. Jak to byla prozíravá žádost se ukázalo o rok později. Zkušební vysílání české redakce vatikánského rozhlasu se uskutečnilo 22. dubna 1947 u příležitosti zahájení jubilejních svatojosefských oslav. Ale pravidelně začalo vysílat až na Štědrý den roku 1947. Vedení redakce bylo svěřeno do rukou Tovaryšstva Ježíšova a v této tradici se pokračuje dodnes.“

Jakou roli sehrálo české vysílání v době, kdy bylo vnímáno jako jeden z mála hlasů ze svobodného světa?

„Od roku 1949 se v Československu natvrdo rozběhla tvrdá perzekuce katolické církve, s níž byla spojena také ateizace země. Komunisté centralizovali veškerá média a zahájili tvrdou cenzuru. V té době vzrostl význam zahraničního vysílání. Přestože také další zahraniční stanice – jako například Hlas Ameriky nebo Svobodná Evropa – měly své náboženské pořady, v nichž se věnovaly také katolické církvi, jako podstatnému segmentu společnosti, nemohly Radiu Vatikán již pro samou jeho podstatu konkurovat a jistě to ani nebylo jejich záměrem. Vatikánský rozhlas, který komentoval nejen dění a církevní život ve vlasti, sledoval pronásledování církve, stál v opozici proti komunistické propagandě, ale také evangelizoval. Přinášel učení tehdejšího papeže a spojoval

katolíky za železnou oponou s celosvětovou církví. Byla to česká redakce Radia Vatikán, která rozpoutala na radiových vlnách bitvu s komunistickým režimem o duši národa. A režim si to uvědomoval a náležitě na to odpovídal. Ať už to bylo rušení vysílání, snaha o nasazení agentů do redakce, vyvíjení diplomatických snah o změnu ve vedení redakce a náplň jejího vysílání, nebo trestné stíhání posluchačů Vatikánského rozhlasu v Československu.“

Ingerence komunistické vlády se v jednu chvíli dokonce podařila. Můžete připomenout její okolnosti?

„Na začátku sedmdesátých let při jednání mezi Svatým stolicí a komunistickým režimem byla formulována podmínka, která podmiňovala další jednání, kdy komunisté požadovali, aby šéfredaktor P. Ovečka byl odvolán ze své funkce a vypovězen z Říma. Odvolán z této funkce nakonec byl, aby se tomuto požadavku vyhovělo, ale provinciál nesouhlasil s jeho odchodem mimo Řím, dovolil mu vypomáhat v redakci v roli pomocného redaktora. P. Ovečka zároveň začal pracovat jako šéfredaktor exilového časopisu Nový život, který přes hranice zprostředkovával rovněž informace československým katolíkům. Je to médium, z kterého čerpáme jako historici dodnes.“

Bezpočet příběhů bychom mohli vyprávět o tomto období, kdy v některých okamžicích hrozil za poslech Vatikánského rádia trest smrti. Jen do ukrajinské sekce přišlo první rok po pádu sovětského režimu 40 tisíc děkovaných dopisů a Albánie udělila Vatikánskému rozhlasu státní vyznamenání.

Navzdory nemožnosti aspirovat na úplný přehled významných etap v dějinách papežského rozhlasu, nelze opomenout 3 tisíce hodin vysílání, kterými doprovázel zasedání II. vatikánského koncilu.

S papežem na cestách

V roce 1970 se studia Vatikánského rozhlasu přestěhovala do svého dnešního sídla, Palazzo Pio, naproti Andělskému hradu. Zvolení mladého a energického krakovského arcibiskupa Karola Wojtyły na Petrův stolec znamenalo novou výzvu: doprovázet papeže v apoštolském úkolu, započatém již jeho předchůdcem Pavlem VI., hlásat evangelium na všech místech světa. Na přelomové okamžiky vzpomíná Alberto Gasbarri, který v rolích od technika po organizátora papežských cest prožil v našem Rádiu 46 let.

„Vzpomínek je samozřejmě velmi mnoho. Energie a odhodlanost sv. Jana Pavla II. přinesla ozdravný otřes všem strukturám Svatého stolce a Vatikánského státu, uvyklým dlouhodobě ustáleným pracovním rytům. Já jsem přišel do Vatikánského rádia na konci roku 1969 a jednou z nejdůležitějších pracovních vzpomínek zůstává devátá a poslední apoštolská cesta prvního putujícího papeže, Pavla VI. V listopadu roku 1970 během deseti dní navštívil Írán, Pákistán, Filipíny, Samou, Austrálii, Indonésii, Hongkong a Sri Lanku. Vatikánský rozhlas s nesmírným technickým a tvůrčím úsilím zajišťoval ve dne i v noci zpravodajství z cesty, která se tehdy jevila jako jedinečná a neopakovatelná. Další osm let se žádné cesty nekonaly, zdravotní stav sv. Pavla VI. je nedovoloval. S nástupem pontifikátu Jana Pavla II. v roce 1978 jsme okamžitě zaznamenali, že se rytmus změnil a že to, co se nám jevílo jako jedinečné a neopakovatelné, se stalo každodenností. Četnost a program apoštolských cest byly výzvou pro techniky a redaktory Vatikánského rozhlasu, kteří zajišťovali zpravodajství z těchto událostí na hranici možností. Jednu z nejkritičtějších situací jsem zažil v Nikaraguy, v březnu 1983, když se tamní sandinistický režim pokusil cenzurovat homilii Svatého otce během slavení mše

vysílač Vatikánského rozhlasu ve Vatikánských zahradách

a vyhrožoval technikovi vatikánského rádia, který zajišťoval nahrávání a šíření zvuku.“

Vysílání do všech periferií i na nových platformách

Dospíváme do dnešních dní. Ve Vatikánském rozhlasu pracují v této chvíli redaktori 69 národností. Vznik multimediálního portálu Vatican News rozšířil nabídku také o videozáznamy, fotografické galerie a zvukové soubory, skrze něž zprostředkovává papežské učení a zpravodajství ze života církve ve 43 jazycích. Po jistém váhání, zda nepřišel čas orientovat práci jednotlivých redakcí výhradně na nové platformy, došlo v nedávné době k událostem, které význam rádiového vysílání znovu zdůraznily. První je všeobecná, totiž pandemie covid-19, která podle slov programového ředitele Vatikánských médií Andrey Toriellii vedla papežský rozhlas k úsilí o vytvoření sítě propojující ty, kdo kvůli lockdownům zůstali izolovaní. Druhá byla hluboce symbolická:

„Jedna epizoda se zapsala do dějin Vatikánského rádia v posledním roce víc než cokoli jiného. Je to svědectví otce Luigiho Maccaliho, který byl dva roky vězněm džihádistů v Nigeru a Mali. Misionář získal od svých vězňů polorozpadlý radiový přijímač: „Mohl jsem na něm zachytit každou sobotu komentář Vatikánského rádia k nedělnímu evangeliu. Jednou dokonce mši v přímém přenosu... byla to papežská mše o Letnicích 2020.“ – cituje Andrea Torielli v komentáři k výročí papežské rozhlasové stanice.

Spojení nových technologií s rádiovým vysíláním se projeví na novince, připravené právě k 90. narozeninám papežského rozhlasu. Počínaje 12. únorem bude spuštěno web radio, prozatím v sedmi jazycích: italštině, francouzštině, angličtině, španělštině, němčině a arménštině. Během letošního roku k němu přibude dalších 30 programů.

Na závěr nechme zaznít nárokům, jaké na redaktory svým médií klade papež František. 23. září 2019 u příležitosti plenárního zasedání vatikánského Úřadu pro komunikaci, dříve než v Královském sále apoštolského paláce nám všem potřásl rukou, řekl:

„Komunikovat svědectvím, komunikovat s vnitřním zaujetím, komunikovat substantiva, komunikovat jako mučedníci, tedy jako svědkové Kristovi, jako mučedníci. Naučit se jazyku mučedníků, který je jazykem apoštolů, jak čteme v onom klenotu, kterým je kniha Skutků apoštolů. Pak uvidíme, jak se komunikovalo tehdy a co je to křesťanská komunikace.“

Podle: Vatican News – Johana Bronková

Růženec k Sedmibolestné Panně Marii

Památka Panny Marie Bolestné se podle současného církevního kalendáře slaví 15. září. Dříve se tato památka slavila na Květný pátek, tedy v pátek před Květnou nedělí. K uctění sedmi bolestí Panny Marie se křesťané modlí sedmibolestný růženec. K modlitbě se může použít speciální růženec se sedmi velkými zrnky a mezi nimi sedmi malými zrnky. Tento růženec se modlíme podobně jako běžný desátkový růženec.

Na začátku: Věřím v Boha ..., Otče náš ..., 3x Zdrávas Maria ...

1. Ježíš, který v nás **upevňuje úctu** k Sedmibolestné Matce
2. Ježíš, který v nás **upevňuje důvěru** k Sedmibolestné Matce
3. Ježíš, který v nás **upevňuje lásku** k Sedmibolestné Matce

Sláva Otci..., Pane Ježíši, odpusť nám naše hříchy...

Velká zrnka: Otče náš...

Malá zrnka: 7x Zdrávas Maria s jednotlivými tajemstvími:

1. Ježíš, jehož utrpení ti bylo Simeonem zvěstované
2. Ježíš, s kterým jsi utekla do Egypta
3. Ježíš, kterého jsi s bolestí tři dny hledala
4. Ježíš, který se s tebou setkal na křížové cestě
5. Ježíš, kterého jsi viděla umírat na kříži
6. Ježíš, jehož mrtvé tělo jsi držela v náručí
7. Ježíš, kterého jsi s bolestí do hrobu položila

Sláva Otci..., Pane Ježíši, odpusť nám naše hříchy...

Závěrečná modlitba:

Uděl nám, Panno Maria, milost pochopit moře úzkosti, pro něž ses stala Matkou bolestnou, abychom směli mít účast na tvých utrpeních a naše láska a věrnost ti byly útěchou. Voláme k tobě, Královno mučedníků, v naději, že jednoho dne se budeme moci radovat spolu s tebou v nebi. Amen.

Prosíme tě, božský Spasiteli, dopřej nám, abychom měli účast na zásluhách tvého utrpení, když rozjímáme o bolestech tvé panenské Matky, jejíž duši pronikl ostrý meč, jak ji předpověděl svatý stařec Simeon. Amen.

Na závěr:

3x Zdrávas Maria...

Po jménu Ježíš, kterého jsi s bolestí oplakávala.

1. K uctění slz Panny Marie
2. Jako prosba o slzy opravdového pokání pro nás
3. Na úmysl Svatého Otce

Sláva Otci...,

Zdrávas Královno...

Ústa má i srdce mé Matce Bolestné chválu vzdejte, bolesti a žalosti její pobožně rozjímajte. Matko Bolestná, přispěj nám k pomoci, od nepřátel našich chraň nás ve dne, v noci. Amen.

Blahoslavení chudí...

(Matouš, 5,3)

Dvou fakult buď bakalářem
čekatелеm na diplom
svět procestuj křížem krážem
nečekej až přijde zlom
kříž víry kdo sundal s ramen
sotva bude blahoslaven.

V kraji olivy a palem
jedenkrát kdo zbožně klek
v roztoužení nenadálém
zbožně pohléd do dalek
a slib vepsal na pergamen
šanci má být blahoslaven.

Kdo pravd zůstal emisarem
na duchu byť celkem chud
v prachu šlapal za kočárem
však nezhral na osud
ví, až Mistr řekne Amen
i on bude blahoslaven.

*Autor básně:
Jiří Ceněk, Česká republika*

Česká misie Vás srdečně zve na

DUCHOVNÍ CVIČENÍ

**V kostele České misie
9415 Rochester Ave.
Brookfield, IL 60513**

*Povede je Fr. Libor Švorčík,
český misionář
z Los Angeles v Kalifornii*

PROGRAM:

Pátek 5. března 2021

6.30 PM Křížová cesta
7.00 PM mše svatá slovensky a při ní
1. promluva z duchovních cvičení

Sobota 6. března 2021

3.00 PM - **2. promluva z duchovních cvičení**
Potom soukromá adorace Nejsvětější svátosti
a během ní příležitost ke svaté zpovědi
5.45 PM – večeradlo na 1. sobotu
modlitba svatého růžence atd.
6.30 PM mše svatá česky a při ní
3. promluva z duchovních cvičení

Neděle 7. března 2021

10.30 AM mše svatá česky a při ní
4. promluva z duchovních cvičení

12.00 v poledne možnost oběda,
je třeba se předem zapsat

Po obědě beseda s Fr. Švorčíkem

ČESKÉ A SLOVENSKÉ

BOHOSLUŽBY O VELIKONOCÍCH

v České katolické misii svatých Cyrila a Metoděje
9415 Rochester Avenue, Brookfield, IL 60513

KVĚTNÁ NEDĚLE

Sobota 28. března 2021 - 6.30 PM - česky
Neděle 29. března 2021 - 11.00 PM - česky
9.00 AM a 1.00 PM - slovensky
Památka slavného Kristova vjezdu do Jeruzaléma
Svěcení ratolestí, zpívané Pašije -
Umučení našeho Pána Ježíše Krista podle Marka
Slavnostní mše svatá

ZELENÝ ČTVRTEK

Čtvrtek 1. dubna 2021
6.00 PM - česky 8.00 PM - slovensky
Slavná mše svatá na památku poslední večeře Páně
Po mši svaté adorace v Getsemanské zahradě

VELKÝ PÁTEK

Den přísného postu
Pátek 2. dubna 2021
Pobožnost Křížové cesty
2.00 PM - česky 3.00 PM - slovensky
Památka umučení Páně
6.00 PM - česky 8.00 PM - slovensky
Zpívané Pašije - Umučení našeho Pána Ježíše Krista podle Jana
Uctívání svatého kříže, svaté přijímání

VELIKONOČNÍ VIGILIE

Slavnost Kristova zmrtvýchvstání
Sobota 3. dubna 2021 - 7.30 PM společně česky a slovensky
Svěcení ohně a slavnost velikonoční svíce,
četba z Písma svatého Starého a Nového zákona,
křest dospělého a obnova křestních slibů,
mše svatá zakončená slavnostním požehnáním,
chvalozpěv Vesel se nebes Královno,
svěcení velikonočních pokrmů

VELIKONOČNÍ NEDĚLE

Boží hod velikonoční - neděle 4. dubna 2021
9.00 AM a 10.30 AM - slovenská mše svatá
12.30 PM - česká mše svatá
Po všech mších sv. svěcení velikonočních pokrmů

* * *

V průběhu Svatého týdne bude kostel otevřen po celé dny.
Hodinu před obřady bude možno si vykonat svatou zpověď
nebo kdykoli po dohodě s knězem.

Mons. Dušan Hladík (708) 533 – 1050
Fr. Stanislav Bindas (708) 340 – 3636

Marik Baken

Funeral Services Ltd.

Barbara Marik Baken

Owner Director

In association with

Conboy's Westchester Funeral Home

10501 West Cermak Road

Westchester, Illinois 60154

Other Funeral Home locations

available upon request

Direct Line: 773-910-3400

Chapel: 708-562-5900

e-mail:

marikbaken@sbcglobal.net

*Continuing the Marik Family Tradition
of Funeral service*

Vroucí vzpomínka

*8. března 2021 tomu bude pět let,
co zemřela naše milovaná maminka,
tchýně a babička paní*

Otilie Zolmanová

Narodila se v rodině rolníka a později statkáře
v Doubravce u Plzně 7. září 1911. Do Spojených států
přicestovala 7. dubna 1967 po osmnáctiletém nuceném
odloučení od manžela komunistickým režimem.

Po příjezdu do Chicaga se okamžitě zapojila
do činnosti Sdružení československých exulantů v Chicagu a
Sdružení bývalých politických vězňů komunistického
Československa. Byla dobrou matkou a babičkou
a českou vlastenkou tělem i duší.

Zemřela 8. března 2016 ve věku 104 a půl roku.

Vzpomínkovou mši svatou za ni budeme obětovat v kostele
České misie v Brookfieldu v sobotu 6. března v 6.30 večer.

*Děkujeme všem, kdo si na ni
s námi vzpomenu v modlitbě.*

syn Václav Zolman s manželkou Annou
a vnučkou Nikolou
snacha Jaroslava Zolmanová

CZECH CATHOLIC UNION/ CCU LIFE

**Fraternal Life Insurance
(Insurance & Annuity Sales)
Since 1879**

**5349 Dolloff Road
Cleveland, Ohio 44127**

(216) 341-0444

Srdečně zveme všechny členy na VÝROČNÍ SCHŮZI ČESKÉ MISIE

Schůze se bude konat
v neděli 21. března 2021
v 1.00 po obědě
v klubu České misie
9415 Rochester Ave.
Brookfield, IL 60513

Bude podána zpráva o činnosti misie za rok 2019 a 2020.
Finanční zpráva o hospodaření misie za rok 2019 a 2020.
Uskuteční se volby nové Misijní rady pro rok 2021.
Bude předložen plán činnosti na rok 2021.

Těšíme se na Vaši hojnou účast.

Mons. Dušan Hladík, president
a Rada České misie

Uprímná vzpomínka

**18. března tomu budou tři roky, co byla povolána
milosrdným Bohem do věčného domova
naše sestra v Kristu**

Alena Pokorná

Narodila se 2. února v Budyni nad Ohří v Čechách.
Studovala katechetiku na Univerzitě ve Friburgu ve
Švýcarsku a filosofii na Univerzitě Karlově v Praze.

V letech 1947-48 učila náboženství
v Trmicích u Ústí nad Labem.

V roce 1949 uprchla přes západní Berlín do exilu.
V Německu pracovala též pro Rádio Svobodná Evropa.

V roce 1954 přišla do USA a napojila se
na benediktinský klášter v Lisle.

Studovala pedagogiku, angličtinu a ruštinu
na St. Procopius College.

Přijala východní rítus a připravovala se na misie do Ruska.

V roce 1955 se stala obládkou sv. Benedikta.
Zálubu v malování povýšila na odbornou úroveň,
když studovala na Umělecké škole v Mineapolis
a Umělecké akademii v Chicagu.

Její nádherné akvarely byly velice oblíbené a
umělecká plátna s obrazy světců
zdobí dodnes kostel naší České misie.

Učila dlouhá léta jako učitelka na církevních školách
v Lisle a posléze u sv. Anežky České v Chicagu.

Zemřela 18. března 2018 v pozhnaném věku 97 let
v České misii v Brookfieldu, kde mnoho let bydlela.

Je pochována na hřbitově
Panny Marie Královny Nebe v Hillside, IL.

**Vzpomínkovou mši svatou za ni budeme obětovat
v kostele České misie v Brookfieldu, kde se denně účastnila
mše svaté a ráda setrvala v modlitbách,
ve středu 17. března 2021 v 10.00 dopoledne.**

**Děkujeme všem, kdo si na tuto zbožnou duši
vzpomenete v modlitbě.**

**Rodina Vedralova
Mons. Dušan Hladík
a přátelé z České misie**

Vděčná vzpomínka

**Letošního 27. března si připomeneme
čtvrté výročí, kdy byl
povolán na věčnost náš milovaný
manžel, tatínek a dědeček, pan**

Edward Vedral

se narodil 20. února 1927 v Českých Budějovicích. Jeho otec byl katolický
novinář a matka učitelka. Potom se přestěhovali do Mladé Boleslavi a po
válce do Liberce. Po ukončení gymnázia začal studovat v roce 1946 na
novinářské fakultě na Vysoké škole politické a sociální v Praze. Odtud
přestoupil na Právnickou fakultu Univerzity Karlovy, ale v rámci politických
čistek byl v roce 1949 vyloučen. Po roce 1989 mu Karlova univerzita jako
satisfakci udělila čestný doktorát práv. Protože se o něj začala intenzivně
zajímat StB, rozhodl se odejít za hranice. Po několika pokusech se mu to
podařilo v říjnu 1949. V uprchlickém táboře v Ludwigsburgu v Stuttgartu v

Německu se setkal se svou snoubenkou Alicí, v prosinci měli církevní
svatbu a v listopadu 1950 se jim narodila dcera Alička. V letech 1951-52
působil jako redaktor rozhlasové stanice Svobodná Evropa v Mnichově.
V červnu 1952 rodina dostala příslušovalecké vízum do USA. Příčiněním
Ambrože Ondráka, opata českého benediktinského kláštera v Lisle a
s podporou exulantského redaktora Emila Petříka se usadili v Chicagu.

Zde pak Eda pracoval 37 let ve firmě General Electric.

V Chicagu se jim narodil syn Eda a postupně následovala děvčata – Marie,
Ludmila, Pavla, Blanka, Albína a nejmladší Dana. Ve svém pozhnaném
věku se Eda dožil třinácti vnoučat a devíti pravnoučat.

Od počátku se Vedralovi také zapojili do různých exulantských a
církevních spolků a organizací. Eda byl tajemník Československého Orla
v exilu v Chicagu, redaktor měsíčníku Katolický Dělník a redaktor českých
novin Hlasatel. Vedralovi se také velmi angažovali ve všem, co se týkalo
sochy Panny Marie v exilu, jak jejího zbudování v roce 1954, tak orga-
nizování poutí do Lisle a nakonec převezení do Prahy po roce 1989.

V roce 1972 Eda, společně s několika dalšími nadšenci, založili českou
trampskou osadu Dálava, kterou Eda vedl jako šerif 35 let. Organizovali
trampské potlachy po celých USA a Kanadě, pořádali trampské festivaly,
zábavy, koncerty, besídky a další kulturní podniky. Zvali vyhlášené umělce
československého exilu a po revoluci přední umělce z České republiky.
Rodina Vedralova byla vždy oporou české katolické komunity v Chicagu,
manželé Vedralovi byli zakládajícími členy České katolické misie v Ciceru.
Eda přispíval články do měsíčníku Hlasy národa. Manželům Vedralovým
biskup Petr Esterka udělil medaili Za službu církvi, vlasti a národu.

Rodinu bolestně zasáhla nemoc a smrt jejich jediného syna
Edwarda juniora, který zemřel počátkem roku 2016.

V únoru 2017 oslavil Eda Vedral v kruhu rodiny
i početných přátel svoje životní jubileum, 90. narozeniny.
Krátko na to byl 27. března nečekaně povolán na věčnost.
Pochován je na hřbitově Panny Marie Královny Nebe v Hillside, IL.

**Mši svatou za spásu jeho duše budeme obětovat v kostele
České misie v Brookfieldu v neděli 28. března v 11.00 dopoledne**

**Děkujeme všem, kdo si na něho
vzpomenou v modlitbě.**

**Alice Vedralová, manželka
dcery Alička, Marie, Ludmila,
Pavlína, Blanka, Albínka a Dana
a snacha Trudy s rodinami**

Installation Dinner Ústředny Moravských Spolků

Zleva: Roman Bobčík, Denise Kadlček, Simona Kuskuni Weber, Josef Toušek, Veronika Růžicková, Dana Pecen, Mons. Dušan Hladík

Dne 12. února 2021 se v Alpine Banquet Hall ve Westchesteru konala slavnostní večeře při příležitosti ustanovení nového výboru Ústředny Moravských Spolků v Chicagu, který byl zvolen na členské schůzi spolku v prosinci 2020.

Členové ÚMS na své schůzi dali důvěru všem stávajícím členům výboru z předcházejícího volebního období tím, že je všech 5 jednohlasně zvolili, aby vedli spolek v následujícím roce. Je to o to důležitější, že to byl rok velice obtížný a náročný kvůli neobvyklé situaci s koronavirem, potřebě sociálního distancování, neustálým změnám v předpisech ze strany státu i místního vedení, a proto členové výboru museli prokázat mnoho technických i počítačových znalostí, pohotovost, ale také přizpůsobit se rychlým, většinou neočekávaným změnám příkazů v oblasti shromažďování a aktivit.

Dosavadnímu výboru vděčíme za to, že se činnost spolku nezastavila, jako se stalo mnoha spolkům a organizacím v minulém roce a navzdory direktivám k sociálnímu distancování, v našem klubu (i když s opožděním) započaly, a také pokračovaly taneční zkoušky, škola, členské schůze, ale také mnohé další aktivity, i když v omezenější formě, ale bez jediného případu nákazy. Za největší zásluhu, kterou přičítáme na vrub tohoto výboru, však považujeme to, že se mohl konat alespoň částečně virtuální Moravský Den, takže tradice Moravských Dnů byla zachována.

Na slavnostní večeři Yvette Bobčík svérázným způsobem uvedla do funkcí tyto staronové členy výboru ÚMS:
 Romana Bobčíka do funkce předsedy/prezidenta ÚMS
 Denisu Kadlčkovou do funkce zástupkyně předsedy/
 viceprezidenta ÚMS
 Simonu Kuskuni Weber do funkce tajemnice/zapisovatelky
 Veroniku Růžickovou do funkce sekretářky pro členství
 Danu Pecen do funkce pokladní/treasurer ÚMS

Po slavnostním přípitku a blahopřání nově ustanovenému výboru byl požádán Mons. Dušan Hladík, duchovní správce České Misie v Chicagu, který je dlouholetým čestným členem ÚMS a s naším spolkem účinně spolupracuje, o požehnání pokrmů i přítomných členů.

Otec Dušan ve své modlitbě poděkoval Bohu za Český i Slovenský národ, ze kterého jsme vzešli, i za Ameriku, zemi kde žijeme my i naše rodiny, poděkoval také za ÚMS, kde se můžeme sdružovat a učit naše děti a vnoučata naší české a slovenské řeči, kultuře, tradicím, tancům i krásným písním. S vděčností také vzpomněl na všechny, kteří více než 80 let tento odkaz v Chicagu pomáhali udržovat, hlavně na bývalé funkcionáře a organizátory spolku. Dále poprosil také o sílu a pomoc pro nové vedení ÚMS a všechny členy, i ty, kteří nemohli být přítomni a poděkoval majiteli restaurace a našemu hostiteli panu Josefu Touškovi za jeho pohostinství a konečně požehnal pokrmu, které nám byly předloženy s prosbou o chléb pro ty, kteří ho nemají.

Slavnost pak pokračovala dobrou večeří složenou z několika tradičních českých jídel. V první řadě to byla pečená kachna či kuře s knedlíkem a zelím, dále smažené vepřové řízků a domácí uzenina s bramborem a zeleninovou přílohou. Nechybělo dobré víno a nakonec jako zákusek oblíbený „jablečný štrůdl“ s kávu. Při dodržení všech pravidel bezpečné vzdálenosti a hygieny se všichni dobře bavili a strávili příjemný večer.

Novému výboru i všem členům ÚMS přejeme v tomto roce mnoho štěstí v práci a dobré zdraví, a společně si přejeme, abychom se mohli vrátit do normálního stavu a k aktivitám nejen v našem spolku, ale také v našem každodenním životě! V tom nám pomáhej Pán Bůh!

Eva Pearson

MLADÝM

Co je náplní a účelem postní doby Co a proč v postní době dělat

Cesta k Otci

Postní období je i příhodným časem k obnovení chápání křesťanského života jako velkého putování do domu Otcova. Toto období začíná na Popeleční středu udělováním „popelce“ – sypáním popela na hlavu s výzvou: „Obráťte se a věřte evangeliu.“ (Mk 1,15) Těmito slovy započal Ježíš své poslání na zemi, aby smířil lidstvo s Otcem a aby uvedl každého na cestu života. Bůh Otec totiž připravil plán spásy pro všechny lidi, kteří od něho pocházejí a k němu směřují.

Hřích a pokání,

Od Boží lásky nás dělí nedůvěra k Bohu, snaha dosáhnout štěstí a naplnění života pouze vlastními silami. Toto vše vede člověka ke hříchu, jenž je bariérou v přijímání Boží lásky, někdy přímo jejím odmítnutím. Obrácení (pokání) proto spočívá v tomto: obrátit se k Bohu, nechat se Bohem milovat a v síle této lásky se pak vydávat po jeho cestách. Cesta obrácení s sebou přináší jak „negativní“ aspekt: osvobození od hříchu a zla, tak aspekt „pozitivní“: rozhodnutí pro dobro. V této perspektivě lze pak slavit svátost pokání, jakožto zásadní bod cesty obrácení pokřtěného člověka.

Konkrétní kroky v postní době, aneb staletými osvědčené prostředky na cestě obrácení:

Modlitba

Modlitbou se sblížíme s Bohem. Je příležitostí přezkoumat a probrat s Pánem vše důležité z našeho života. Modlitba je ale též projevem naší lásky k bližním, modlíme-li se za druhé, za známé i neznámé, za lidi, kterým tato služba může prospět.

Několik tipů:

- * Učíš si z modlitby zvyk: modli se ráno, večer, před jídlem.
- * Modlete se společně v rodině, pro začátek alespoň při zvláštních příležitostech.
- * Čti bibli: nejprve možná jen spontánně, později pravidelně.
- * Vyprávěj o Bohu druhým.
- * Účastni se liturgického života své farnosti: křížové cesty, bohoslužby smíření...
- * Snaž se o dobré myšlenky, jsou předpokladem každého rozvoje.

Modlitbou už je vědomý život v Boží přítomnosti.

Půst

Postem zdaleka není myšleno jen odeření si jídla. Půst je zřeknutí se čehokoliv, co je v našem životě postradatelné, zbytečné nebo překážející, co nás spoutává. Skrze něj dáváme ve svém životě větší prostor Bohu a máme možnost více poznat sami sebe...

Několik tipů:

- * Cvič se ve zdrženlivosti: v jídle, pití, kouření, sledování televize, nakupování...
 - * Dodržuj Popeleční středu a Velký pátek jako zvláštní dny postu: jen jednou se najež dosyta a odřekni si maso.
 - * Přinášej páteční oběť – může mít různé formy: zřeknutí se masa, omezení konzumu. To, co je díky této páteční oběti ušetřeno, by mělo přijít k dobru lidem v nouzi. Smyslu páteční oběti odpovídají také různé formy osobní a společné modlitby stejně jako služba a pomoc druhým.
 - * Jako postní oběť dej stranou určitou částku peněz: pro hladovějící a jinak trpící
- Zřeknutí znamená, když k nutkání „muset mít“ řekneme ne. Zřeknutí se znamená svobodný, zodpovědný a uvědomělý život.

Almužna, činění dobra

„Almužnou“, činěním dobra – tím, čeho se postem vzdáme, můžeme obohatit toho, kdo to potřebuje. Almúžna může znamenat: dávat sebe, svůj čas, zájem, trpělivost, hmotné prostředky všem těm, kteří to potřebují. Počínaje vlastními dětmi, životními partnery, rodiči, až po lidi osamělé, nešťastné, trpící, únavné... Zřeknutím se něčeho ve prospěch bližních realizujeme základní přikázání lásky a ztotožňujeme se s Kristem.

Několik tipů:

- * Pomáhej druhým nést jejich nouzi a poznávej skrytou bídu.
- * Otevři uši i srdce pro malomyslné, bezradné a zoufalé.
- * Měj starost o staré, nemocné a postižené lidi.

České slovo almužna vzniklo z řeckého elemosyné, které znamená milosrdenství, milosrdný vztah. Dobro činíme už tehdy, když s druhými sdílíme čas a pozornost, radost i bolest.

Smíření

Několik tipů:

- * Připravuj se na smíření v myšlenkách. Smíření není něco, co musí být protrpěno, ale něco, co musí být slaveno. Smíření s Bohem a s bližním je pramenem radosti.
 - * Účastni se na slavení smíření bohoslužebnou formou: především při bohoslužbě pokání a ve svátosti smíření.
 - * Nech v sobě působit smíření, které ti bylo dáno.
 - * Sám nabízej smíření: učíš první krok k novému společnému začátku – objevuj v druhém to dobré – vzpomeň na to vše společné pěkné.
- Smíření je postoj, který nás orientuje na Boha. Zakusit smíření znamená vyměnit zlo za spásu.

Podle: postnikapky.cz

Napříč africkým Togem

Mapa Toga

Togo, plným názvem Tožská republika je stát v západní Africe ležící na pobřeží Atlantského oceánu (Beninský záliv), tzv. Zlatonosné pobřeží. Rozlohou 56 785 km² se řadí mezi menší státy afrického kontinentu. Na západě hraničí s Ghanou, na severu s Burkinou a na východě s Beninem. Pobřeží na jihu je dlouhé jen 56 km.

* * *

Poslouchal jsem kdysi v radiu, jako malý kluk, všechny reportáže Hanzelky a Zikmunda z Afriky, většinou s tatínkem. Hluboký a vemlouvavý hlas popisoval Africkou krajinu a život v ní přesně tak, jak uvádím dál. Oba jsme u toho radia snili svůj sen, že snad se jednou do té mýty opředené Afriky podíváme. V době tuhého komunismu to nebylo možné. Ale roky uběhly a svět se změnil, naštěstí. Já jsem dospěl a tatínek zestárnul. Ještě jsem to ale stihl, abych mu o té exotické a tajemné Africe mohl povyprávět, když jsem se po letech strávených v emigraci, přijel domů do hor podívat. On toho tatínek v té době už moc nenamluvil. Jen vždy řekl:

„Tak hochu povídej!“ a upřeně se na mě díval svýma stařeckýma vodovatýma očima. Už se asi tolik nesoustředil, nebylo poznat, jak pozorně moje vyprávění sleduje. Jen čas od času zareagoval svým dlouhým: „Coóó?“ Podíval jsem se do té jeho vráscité tváře, vrátil se v čase a odněkud začal vyprávět svůj africký příběh znovu.

Prvně v Togu

Sedím v autě na kraji silnice a koukám do savany. V dálce planou ohně a pastýři shánějí stáda do ohrad z křoví. Nade mnou je noční africké nebe. Hvězdy jsou tak blízko, jako by na mě padaly. Zdá se mi, že si na ně mohu dosáhnout. Afrika byla a dosud je pro mě, tak jako pro většinu lidí, zahalena oparem mystiky a tajemna. Léty pěstovanou nedosažitelností a exotikou.

Silnice, to je pás asfaltu bez příkopů jako přímka vedoucí krajinou k severu. V přítmí noci se jeví hladká a dokonale rovná, jakoby do té tropické krajiny vůbec nepatřila. Teď se v dálce noří do černé tmy. V Africe u rovníku se stmívá rychle. Slunce zapadne kolem šesté. V půl sedmé už je tma.

Pomalou sjíždím ze silnice do savany a nechávám motor jen tak klepat na jedničku volnoběhem. Světla jsem vypnul. Ruce položené na volant, bradu v dlaních a jako můra, fascinovaná světlem, se blížím k těm ohňům na obzoru. Najednou, přes brumlání motoru, začnu registrovat nějaký vzdálený šramot. Po chvíli je to už zřetelné pravidelné klapání. Vypínám motor a poslouchám poprvé v životě nefalšované rytmické bubnování Afriky. Je to ještě dost tlumené. Ale zní to podobně tak, jak si tu hudbu pamatuji z rádia.

Vesnice se připravuje k večerní slavnosti a k tanci. Nevím, jak dlouho jsem jen tak poslouchal a sledoval to hemžení. Zapomněl jsem na svět kolem. Nebylo možno rozeznat, kdo je muž či žena. Vlasy měli všichni krátké a také byli černí. Jakoby kamuflovaní pro noční boj, jen někdy zaskvíly bílé zuby

ze tmy. Působilo to jako pomalý pohyb velkého tělesa v magickém kruhu. I na dálku jsem ten rytmus vnímal. Nebylo to ještě úplně plynulé, ale pohyby se stále zrychlovaly. Nebyl jsem daleko, možná jen 200 metrů. Nikdo si mě dlouho nevšímal. Snad jsem si i zdřímnul. Měl jsem za sebou několik perných dnů, ten poslední dnes v přístavu v Lomé. O tom ale později.

Probralo mě klepání na dveře. Otevřu a ve světle kabiny vidím staršího muže. „Alemán?“ ptá se. Na autě mám německá převozní čísla. Je to nákladní Mercedes, sklápěčka 15 tun s kapotou vpředu. „Was?“ ptám se ho německy. Francouzsky umím jen: „Je ne veux pas - nechci!“ To bylo první, co mě naučil Boubacar ve Quagadougou, aby mě jako bílého stále neobtěžovali pouliční prodáváči. A to je teď tady v savaně v Togu na konverzaci proklaté málo.

Chlapík zareagoval velmi lámavou němečinou typu: „Já škola učít německy, Deutschland gut. Ich Freund - já přítel.“ Vysvětlil mi lámaně, že zde byla dříve kolonie Německá Západní Afrika. Němci prý byli dobří kolóni. Velmi humánní. Budovali nemocnice i silnice. Děti chodily do školy, v neděli se všichni společně setkali v kostele a všude byl pořádek. Po první světové válce přešla menší část kolonie pod Francii. Pořádek tu už takový není. I když je třeba po pravdě říct, že se tu Afričané neperou a nevráždí tolik jako v okolních zemích.

Dodnes mají v Togu dobré pivo. To se zde stále vaří podle německých receptur a z německých surovin. Mají tu kompletně jiný obraz o Němcích, než jak jej máme my v Evropě. Jeden neví. Ale řekl bych, že mě v tu chvíli ten dobrý obraz těšil, když už mě považovali za Němce. To už jsme se pomalu loudali pěšky k vesnici. V tom nadšení jsem nechal všechny doklady i peníze v autě, ani jsem nevytáhl klíček ze zapalování, jak jsem pak za tři dny zjistil.

Vesnice voněla africky. Je to směs kouře ze dřeva, vůně trávy, kravinců i potu lidí. Tady jsem to cítil poprvé. Není to úplně nepříjemná vůně. Dokon-

ce mírně vzrušující. Po holení, holil jsem se každé ráno a používal jsem českou vodu po holení Pitralon, byla kombinace této vůně Afriky s Pitralonem vcelku bizarní. Odháněla spolehlivě i moskyty.

Nastalo velké představování a bratření. František se brzy změnil na Franka. Lépe se jim to vyslovovalo. A že jsem přijel s autem s německými značkami přidali k tomu d'Allemagne, jako že z Německa. To jméno mě už potom v Africe zůstalo „Frank d'Allemagne“.

V té vesnici bylo neuvěřitelně plno dětí. Neměli televizi a večery jsou dlouhé. Plození dětí byla zřejmě jejich jediná dostupná společenská zábava. Všem jsem musel podat ruku. Brebentili nějakým jazykem, později jsem zjistil kterým: Ewe. Sem tam ke mně někdo prohodil pár slov německy, to ti starší, ale těch nebylo mnoho. Byli to menší lidé, rozplácené nosy, veliké rty. Ženy měly velké vystouplé zadky. Tam se jim prý ukládá tuk pro období nedostatku. Poněkud nezvyklé pro nás. Nedostatkem na první pohled už zřejmě delší dobu netrpěly.

Slavnost woodoo a Zoom-koum

Nabízeli mi jídlo, kořeněnou omáčku z listů stromu Baobab s vařenou hlavou kůzlete (ještě s očima) a jako přílohu Fufu z yamu. Maso jsem odmítl, a to mi už v Africe také zůstalo. Nikdy tam maso moc nejím. Sem tam někdy rybu, nejraději Kapitána. Také ostatní jídlo celkem ušlo.

Fufu chutná jako neslaná, nemastná, tuhá krupičná kaše s příchutí brambor. Chuť tomu dávala ta pálivá omáčka z Baobabu. Jídlo se zapíjelo vlažnou vodou. Z velkého plechového hrnku jsme pili všichni.

Posadili mě na slavnostní židli, takovou trojnožku. Bubeníci začali znovu pomalu vyklepávat ty svoje rytmy a každý se tak nějak pohupoval. Z veliké kalebasy se pil světlý nápoj. Kalebasa kolovala z ruky do ruky, až byla u mě. Všichni se na mě pozorně dívali a posuňky vyzývali, abych se taky napil. Freund – chlapík, co mě přivedl od auta, se spiklenecky uculoval. Napil jsem se opatrně, chutnalo to jako moučný roztok

Hlavní město Toga Lomé na pobřeží oceánu

se štiplavým aroma. Bylo to Zoom-koum, místní afrodiziakum, které právě dnes připravili na oslavu nějakého toho jejich bůžka plodnosti. V Togu a v okolních zemích některé kmeny vyznávají kult Woodoo. Kmen Ewe spolu s Kabaye, Fon, Yourouba a dalšími k nim patří.

Bubnování bylo už rychlejší i hlasitější. Lidé utvořili velký kolo a různě křepčili. Kalebasa prošla několikrát kolem a nikdy nebyla prázdná, asi ji za rohem doplňovali. Bylo mi bláze, byl jsem v Africe. Docházelo mi, že můj sen z mládí je skutečnost. Prsty jsem si bubnoval do rytmu. Ženy se na mě usmívaly, začaly se mě zdát pohledné. A to se mělo za pár hodin ještě hodně změnit. Během noci a pak další dny, kdy jsem s nimi slavil toho jejich bůžka woodoo, se kolem mě vyskytovaly už jen samé ladné, černé africké krasavice. Tancovali a hodovali jsme dva dny a dvě noci.

Třetí den ráno, Zoom-koum už vyprchalo, s těžkou hlavou a v puse jako v polepšovně, jsem rezolutně oznámil, že už musím přece jen jet dál. Směr Ouagadougou v Burkině Faso. Pohledem jsem ještě hledal ty černé gazely, co jsem s nimi protančil a projásal předešlé dny a noci, abych se rozloučil. Nebyly nikde vidět, asi odešly. Kolem bylo zase jen plno těch pyskatých, trochu umaštěných madam s těmi velkými zadky pro případ nouze.

Freund – přítel

Zůstalo mi v té vesnici mnoho přátel. Každou cestou potom, v následujících letech, jsem se tam u nich zastavil. Vždy jsem jim něco do vesnice přivezl: mlýn na kukuřici, elektrocentrálu atd. Někdy jsem jim tam nechal jen kanystr nafty. Můj přítel z prvního dne, ten co mě přivedl od auta, potom povýšil v jejich vesnické hierarchii. Od toho prvního dne se se mnou domluvil celkem dobře německy a tak jsem ty dary začal nějak přirozeně předávat jemu. I později, když už jsem mluvil francouzsky, jsem s ním držel basu a zůstávali jsme u němčiny. To aby nepřišel o to své společenské postavení mezi spoluobčany. Během let byl Freund čím dál víc vrásčitý, ale kolem sebe měl stále mladší manželky. Musel je viditelně dobře živit. Jeho ženy byly umaštěné a zadky měly jak kobyly.

V dalších letech jsem měl někdy dojem, že vidím po vesnici běhat i děti světlejší barvy. Říká se tomu tady: „Café au lait - káva s mlékem.“ Ptát se Freuda na jejich původ jsem nechtěl. Kdo se ptá, moc se doví. Ze zkušenosti ale vím, že tato barva pleti je mezi Afričany velmi ceněna a představuje dobrý vklad do života.

Dnešní ráno pokračovalo dalším překvapením u auta. Našel jsem tam volně ležet doklady, peníze a klíček zastrčený v zapalování. Hrklo ve mně, jako ve starých pendlovkách při pomýšlení, jaká

hrůza by na mě dopadla, kdyby to někdo ukradl. Bohu díky, nic se neztratilo a navíc jsem získal plno spolucestujících.

Afričané strašně rádi cestují. Vždy sebou mají rance, slepice, kozy, svazky ovoce či zeleniny k tomu různé jiné krámy jako bicykly, staré pneumatiky a podobně. Měl jsem naloženo asi 6 tun litinových strojků na loupání kukuřice v bednách. Náklad sahal do úrovně postranic, takže tam nahoře na korbě bylo místa dost. Auto při odjezdu z vesnice vypadalo jako brouk Pytlík. Uprostřed velká hromada krámů. Lidé seděli všude kolem i na kabině. Dovnitř do kabiny se mi vecpali tři.

Přišel Freund a vysvětlil, že je třeba ještě dokončit velké kouzlo woodoo, aby auto získalo příznivý Gri-Gri a dobře dojelo. Včera večer dal na cestu, co vede k silnici černé kuře a ráno ho tam našel sedět, prý dobré znamení na cestu. Nyní musím ještě koupit kohouta, ženy kouzelnice ho zabijí, jeho krví pokropí auto a dobré kouzlo bude kompletní. Dal jsem Freundovi asi 10 DM. Přišly dvě matrony, na hlavě masky. Obešly auto, mávaly ocasem z pakoně a něco mumlaly. Kolem bylo ticho. Potom bez dlouhých cavyků podřízly kroupenatého kohouta a to hezké bílé auto mně zaneřádily vpředu krví. Dav obdivně vykřikl. Ještě mě tou krví mázly po tváři.

Neměl jsem sílu moc protestovat, už jsem chtěl být na cestě. Jen jsem se zeptal, kde jako ten kouzelný kohout skončí. Snědí ho na zdar cesty. Za velkého mávání a halasu jsem několikrát zatroubil a konečně pomalu vyjel. To jsem ještě netušil, jaké štěstí mě to potkalo, že ty lidi na tom autě mám.

Silniční kontroly

Africká silnice je plná děr a rigolů a neméně silně je kontrolována. Kontroly jsou zdroj příjmů ozbrojených složek. Jsou to v podstatě zakuklení silniční lupiči. A my jsme jeli po té jediné hlavní tepně Togem od moře, na sever do vnitrozemí. Před každou osadou, a že jich tam je podél silnice plno, byly čtyři kontroly:

Gandarmerie - četnictvo

Douane - celníci

Militaire - vojenská policie

Police routiére - silniční policie

Všichni vždy chtěli veškeré doklady, kontrolovali všechno možné i hasící přístroje a dlouho otáleli, než dali velké červené razítko. Loudili peníze.

V Africe se neuplácí, to je trestné, říkají tomu motivace. Ty kontroly mají umístěny tak, aby na sebe neviděly. Aby nebyli žádní svědci. Oficiálně se tam, stejně jako tady, také okrádat nesmí. Ale krade se a silně. Když jsou ty osady poblíž sebe, je vlastně co dva kilometry kontrola. Někdy mezi tím vším působila ještě litačka Police Nationale. To když asi policajtům došly peníze na kafe. To samé se ale opakuje, když osadou projedete, ale v opačném pořadí.

U každé z těchto kontrol měl někdo z cestujících na autě nějakého příbuzného. Bratrance, strejčka, malého bratra, sestřenicu... Nastal velký křik, široké úsměvy, velké bratření. Potom byla kontrola pouhá formalita. Většinou policajti přihodili nějaký ten ranec, někdy přistoupila ztepilá policejní přítelkyně a tak to šlo celý den.

Cement a pomocný šofér

Ujeli jsme jen 80 km. Večer jsme sjeli někam mimo hlavní tah, kus po jakési vedlejší silnici. U nás by to byla polní cesta. Šéf místního okrsku tam přiložil 10 pytlů (5 metrů) cementu pro bratra kdesi na severu. Tady poblíž moře byl cement velmi levný. Nabídl mi postel i chlazené pivo, spal jsem jako Jezule.

Ráno jsem přišel odpočatý k autu. To se lesklo, čerstvě umyté, krev z kapoty zmizela, koberečky vyklepané. Původcem byl menší chlapík. Že prý je šofér a že mě bude pomáhat. Peníze nechtěl, zřejmě taky dopravoval na korbě nějaké zboží. Nebo měl hlídat ten cement pro šéfova bratra kdesi na severu. Moc jsem se nepídil po podrobnostech. Řídil dobře a hlavně často troubil. Bylo na něm vidět, že už s auty v minulosti něco měl. Kontroloval brzdové bubny, zda se nepřehřívají. Doléval pravidelně vodu do chladiče. Mrknul i na olej. Kromě toho troubení mu dělalo dětskou radost, že fungují ostříkovače předních skel. To vždy pokropil lidi i zvířata až na korbě, za všeobecného veselí a pokřiku. Bylo vedro, nikomu to nevadilo.

Obyvatelé Toga v 80. letech

Togem jsem se takto v poklidu a za všeobecné spokojenosti probíjel něco přes týden. Tam-tam už dávno zahlásily až do Ouagadougou, že jedu a kde právě jsem. Minuli jsme Dapaong. Tam bylo velké loučení s vesničany, co se mnou dojeli od moře až sem. Na auto si vylezli noví pasažéři, vyměnil se náklad. Ubylo zvířat, přibýly rance. Někteří chtěli jen do Burkiny Faso, jiní pak pokračovali dál až do Mali či Nigeru.

Na hranicích Toga s Burkinou Faso, v Bitou, jsme už byli očekáváni. Vyložil jsem ten cement. Z bratra šéfa okrsku od moře se vyklubal místní náčelník celníků. Šofér vyrazil proclívat. Vzal si doklady od auta i můj pas. Mě nechal sedět v restauraci u parkoviště. Byla to jen malá stříška ze slámy a pár proutčích židlí posvazovaných proužky ze surové kůže. Byl tam sice trochu stín, jinak plno prachu a nic k jídlu. Šofér se vrátil brzy zpět, vše vyřízeno. Chtěl jsem hned odjet, pivo bylo teplé a už mi to také bylo nějak dlouhé. Ale neodjel jsem.

Švagrová náčelníka

Náčelník mě pozval na večeri k němu do domu, do rodiny. Nemohl jsem odmítnout. U jídla jaksi mimochodem oznámil, že sestra jeho ženy pojede s námi do Ouagadougou. Bylo třeba ještě pochyťat nějaké to živobytí, ovce a kozy, co tam spolu s ní příbuzným posílá a neslušelo by se přeci, aby dáma cestovala na noc. Mělo to logiku, nebylo možno odporovat. Kromě toho vlastnil funkční lednici a v ní chlazené pivo.

Blízko byla Ghana. Přišli odtud nějací jeho obchodní partneři. Tedy také asi celníci. Mluvílo se anglicky. Byl to hezký večer. Oni ti vyšší důstojníci mají většinou vzdělání v Evropě. Ne že by nebrali, ale jsou korektní.

Švagrovou, s účesem, který připomínal anténky sputniku, jsem ráno posadil do kabiny a sám si sedl za volant. Neslušelo by se, abych se vecpal na sedadlo vedle ní a nechal řídit šoféra. Posadit ji nahoru na korbu, mezi prostý lid a zvířata, by bylo přece jen proti etiketě. Byla oblečená v šatech až na zem z potištěné bavlny „Wax Holland“, nad každým ramenem velká plácačka z látky.. Model té doby: „l'oreille d'éléphante – Sloní ucho.“ Voněla silně africky.

S tím mým Pitralonem to po ránu v kabině auta vytvářelo pozoruhodný odér. Chanel č.5 to nebyl. Šofér dostal čestný úkol hlídat ten zvěřinec na korbě.

Wax Holland

Potištěná bavlněná látka „Wax Holland“ je v africké módě pojem. Od doby kolónů se ustálily rozměry. Prodává se ve štůčkách. Zřejmě tím původně vypláceli nosiče. Šírka je 46/47 palců a délka 6 nebo 12 yardů. Vzory nepřehnané, někdy i portréty politiků. Vždy smějících se. Na zadcích místních panímám to vypadalo působivě, jak se ten politik při chůzi různě šklebil. Jeden čas byly jako dekorační vzor používané i dopravní značky.

Jak jsem později zjistil, náčelník to bral jako projev maximální úcty k němu, že jsem auto s jeho švagrovou kočiroval sám. Kontrol na silnici citelně ubylo a byly více méně formální a velmi zdvořilé. Stavěli nás jen ti, co razítko dát opravdu museli. To pro naši bezpečnost, že jsme projeli a že nás nikdo nikde neokradl nebo dlouho zbytečně nezdržel.

V té době byli u moci komunističtí důstojníci. Presidentem byl marxista Thomas Sankara. Zhlédl se, během studia v Evropě, v učení socialismu a zaváděl všude po vzoru komunistů totalitní stát a kontroly. Později se ti pokrokoví důstojníci mezi sebou nepohodli. Poprali se mezi sebou o moc a Sankaru zabili.

Důležité byly zastávky pro výměnu pasažérů a hlavně nakládku a vykládku dopravaného zboží, podle pokynů náčelníka. Ten měl v kraji velký vliv a dlouhé prsty, nikdo si ho nechtěl rozhněvat. Telefon už tady v Burkině, oproti Togu, fungoval. Kontroloval si přepravu svého zboží na dálku. Já mu posloužil jako levný přepravce. Nevadilo mi to v tu chvíli, stejně jsem musel projet. Auto se tím nákladem navíc neopotřebovalo. Nebylo co řešit. Věci budoucí mě daly za pravdu. Stalo se zvykem, že jsem náklad od náčelníka vždy přijal, nežádal jsem dopravné. Na oplátku jsem získal jeho ochranu.

Tu bych za peníze nikdy nekoupil.

Švagrová se po očku na mě uculovala. Chtěla se zřejmě bavit. Anglicky neuměla a já v té době neznal Francouzky. Během dne se v tom hábitu silně potila a soustavně něco jedla. Rychle se jet nedalo, cesta ubíhala pomalu, silnice byla rozbitá jako tankodrom.

Kajmani a had v Koudougou

Začala nám také rychle ubývat voda ve chladiči. Byl někde netěsný. Proto jsme pro jistotu zastavovali u každého rybníka a doplňovali zásobu vody. Jel jsem bez přestávky i v noci. Chtěl jsem už být co nejdříve ve městě. Jen jsem se divil, že nikdo nechce chodit pro vodu. Mě to ani moc nevadilo, rád jsem z té vůně v kabině vyskočil na čerstvý vzduch.

Později mi Boubacar sdělil, že v těch tůních jsou kajmani. Čekají na kořist, až přijdou v noci zvířata pít. To bych asi pro tu vodu tolik nechodil. Prý jenom stačí párkrát bouchnout klackem do vody a oni uplavou. To jsem tehdy také nevěděl. Afričani si ale mysleli, že mám mocné gri-gri. Někaké mocné kouzlo, které mě chrání, když už ani ten klacek nepoužívám.

A to vše se ještě znásobilo po příhodě v Koudougou. Na parkovišti stálo plno kamionů s nákladem všeho možného a

Ženy z Toga v šatech z potištěné bavlny „Wax Holland“

lidí jako mraků. Zřejmě z některého nákladu vypadl asi jeden a půl metru dlouhý had. Za strašného povyku dav lidí prchal sem tam. Vráželi do sebe a padali do prachu na zem. Had byl asi taky vyžděšený z toho dupotu, snad víc než ti lidé. Hladí neslyší, vnímají jen ořesy a vůni. Normálně před vámi prchají. Většinou je ani neuvidíte. Tady ten lezl v tom prachu celkem svižně různými směry. Neměl se kam schovat.

Ležel tam na zemi kus nějaké bedny. Hodil jsem to dřevo po tom hádět. Párkrát sebou škulbl na místě. Půjčil jsem si ještě od jednoho marabu hůl a vzal ho přes hlavu. Zuby měl dlouhé. Prý silně jedovatý, nebezpečný druh. Nabral jsem ho na hůl a odhodil stranou.

Dav ztichl a lidé se mi s úctou ukláněli. Naši cestující z auta, jim začali vyprávět, že i večer chodím k tůním pro vodu sám a taky bez klacku. Zřejmě si něco i přibásnili, aby zdůraznili, s jakým to odvážlivcem mají tu čest cestovat.

Tak se začala šířit pověst o Frankovi. Mělo to své výhody. Nikdo mě vědomě nenapadal. Nevýhodou bylo, v budoucnu, že když někde nějaká žoužel (slon, krokodýl...) trápila lidi, očekávalo se ode mě jaksi samozřejmě, že tam půjdu a tu příšerku zlikviduji.

František Nekovář

Z knihy: *Afrika země Woodoo*
Ilustrační obrázky z wikipedia

Zemřel Zdeněk Šternberk,

významný potomek moravské a české šlechty

Zdeněk Šternberk
15. 8. 1923 – 19. 1. 2021

V letech 1176–1193 je v písemných pramenech uváděn pan Petr. Mezi roky 1220–1240 nacházíme zmínky o panu Diviši z Divišova, zakladateli dnešního Divišova. Městys Divišov leží asi 15 km východním směrem od města Benešova ve středních Čechách.

Dne 5. 12. 1240 vydala královna vdova Konstancie Uherská, ke konci svého života pobývající v klášteře „Porta coeli“ u Tišnova, úřední listinu. V ní potvrzuje, že od pana Divíše z Divišova koupila ves zvanou Komín (dnes je to městská část Brno-Komín), a to se všemi jejími polnostmi, lesy a rybníky (dokument je uložen v Moravském zemském archivu v Brně). Tento pan Diviš z Divišova a jeho prvorozený syn Zdeslav II. z Chlumce jsou považováni za zakladatele rodu Šternberků. Zmíněný Zdeslav II. měl před rokem 1242 (snad už roku 1241) založit hrad a obec Český Šternberk. Tak se z rodu Divišovců stal rod Šternberků.

Dnes je jisté, že přibližně v polovině 13. století vznikla dvě hlavní rodová sídla Šternberků. Na severní Moravě hrad a obec Šternberk, v Čechách, na řece Sázavě, hrad a obec Český Šternberk. Z těchto dvou sídelních hradů vzešly dvě hlavní rodové větve Šternberků, moravská a česká.

Kromě hradu a obce Šternberk patřily moravské větvi Šternberků i další majetky na severní Moravě (Zábřeh) a také v oblasti Hostýnských vrchů (Holešov, Zlín). Z linie moravských Šternberků pocházelo několik významných osobností, působících na vysokých církevních postech. Moravská větev Šternberků vymřela v 16. století.

Mezitím se významně prosadila česká větev. Pan Zdeněk Šternberk Konopišťský (žil 1420–1476) byl uznávaným a osvědčeným vůdcem „Zelenohorské jednoty“. Ta tehdy, jako katolická opozice v českém království, stála proti „husitskému“ českému králi Jiřímu z Poděbrad.

Mluvící erb rodu Šternberků:
zlatá osmicípá hvězda na modrém poli
(německy: Stern = hvězda, Berg = kopec, hora)

Dne 19. ledna 2021 zemřel Zdeněk Filip Maria Emanuel Jiří Ignatius Šternberk. Bylo mu 97 roků. Narodil se 15. 8. 1923 v Praze. Jeho otcem byl Jiří Douglas Šternberk (1888–1965), jeho matkou byla paní Kunhuta Mansdorff-Pouilly (1899–1989). Dne 10. 5. 1955 se Zdeněk Šternberk oženil v Praze s paní Alžbětou, baronkou rozenou Hrubá-Gelenj (*1929). Jejich syn dostal jméno Filip Šternberk (*29. 10. 1956). Filip Šternberk vystudoval Právnickou fakultu ve Vídni a v Salzburgu, v současné době provozuje advokátní kancelář ve Vídni. Je ženatý se Susane Friederike von Berg, mají dceru Annastasií Annu Marii (*8. 1. 1999 ve Vídni). Ke svým rodičům Filip Šternberk na Český Šternberk zajížděl minimálně třikrát měsíčně.

Šternberkové (německy: Sternberg) jsou starý moravský a český šlechtický rod. První písemné zmínky o něm pocházejí ze 12. století. Jako první známý předek rodu se uvádí pan Diviš, přítel a rádce českého panujícího knížete Břetislava II. (panoval 1092–1100). Po něm v letech 1167–1172 pan Zdeslav I.

Čeští Šternberkové se v 15. století rozdělili na větev holickou a konopišťskou. Holické větvi tehdy patřil hrad Český Šternberk. Jeho majitel Václav Jiří ze Šternberka (žil 1614–1682) byl roku 1637 povýšen do hraběcího stavu. Jeho syn Jaroslav Ignác (žil 1643–1709) se jako dlouholetý litoměřický biskup (byl jím 1676–1709) zasloužil o barokní podobu města Litoměřice. Holická větev Šternberků vymřela roku 1712. Tehdy se hrad Český Šternberk dočasně ocitl mimo majetek Šternberků.

Konopišťská větev Šternberků zaznamenala svůj společenský i majetkový vzestup na přelomu 16. a 17. století, především za Adama II. ze Šternberka. Jeho potomci získali roku 1661 titul říšských hrabat. V době českého národního obrození vynikl Kašpar Maria ze Šternberka (žil 1761–1838), a také jeho bratranec František Josef ze Šternberka (žil 1763–1830). Oba stáli u zrodu Národního muzea v Praze. Od roku 1861 Šternberkům patřilo místo v panské sněmovně Rakouska-Uherska.

Rodové heslo Šternberků latinsky zní: „Nescit occasum“, česky: „Nikdy nezapadá“ (myslí se tím zlatá rodová hvězda rodu Šternberků).

Nedávno zesnulý pan Zdeněk Šternberk to ve svém životě neměl snadné. První československá republika vzala naší šlechtě právo používat šlechtické tituly a značnou část majetku, hlavně polnosti, lesy a rybníky. Poněkchala jí však možnost studovat na základních, středních a vysokých školách. Také ponechala šlechtickým chlapcům možnost dosáhnout důstojnických hodností v čsl. armádě. To neplatilo v socialistickém Československu po 25. únoru 1948. Nacisty zabavený majetek byl Šternberkům po skončení 2. světové války roku 1945 sice vrácen, ale po komunistickém převratu v roce 1948 znovu zabaven.

Zdenkův otec pan Jiří Douglas Šternberk měl to štěstí, že mu bylo dovoleno po roce 1949 pracovat na svém hradu Český Šternberk jako správce zámku ve funkci kastelána. Během svého působení sepsal inventář hradu, čímž mnoho původních předmětů na Českém Šternberku zachránil před jejich rozkradením.

Jeho syn Zdeněk během „Protektorátu Čechy a Morava“ odmaturoval na gymnáziu. Po skončení 2. světové války studoval práva na Právnické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Dne 25. 2. 1948 se účastnil pochodu studentů na Pražský Hrad ve snaze podpořit prezidenta republiky E. Beneše. Pomáhal při organizování nelegálního překračování státních hranic a při odchodu svých sourozenců a několika přátel na Západ. Pro svoje politické postoje a pro svůj šlechtický původ nebyl v závěru svých vysokoškolských studií připuštěn k promoci. Dne 1. 10. 1950 byl odveden do základní vojenské služby v čsl. armádě. Základní výcvik u dělostřeleckého pluku v Litoměřicích pro něho trval pouze několik týdnů. Na základě politického rozhodnutí byl převelen k Pomocným technickým praporům (zkr. PTP). U nich pracoval jako horník v uhelných dolech v Hrdlovce u Duchcova, později v dole Čsl. armády v Karviné. V uhelných dolech pracoval celkem 5 roků.

Dne 10. 5. 1955 se oženil s baronkou Alžbětou Hrubou-Gelenj. V kostele sv.

Hrad Český Šternberk nad řekou Sázavou

Mikuláše na Malostranském náměstí v Praze je oddal Hansobald Czernín. Kostelník musel tehdy o této události pomlčet. Dne 29. 10. 1956 se Normanželům narodil syn Filip.

V roce 1956 se pan Zdeněk Šternberk vrátil do Prahy. Bylo mu dovoleno, aby pracoval jako kulisák v Hudebním divadle v Praze-Karlíně. V tomto hudebním divadle pracoval až do roku 1968, ke konci už jako zástupce jevištního mistra. Po sovětské okupaci roku 1968 emigroval se svojí manželkou Alžbětou a synem Filipem do Rakouska. Od 1. 12. 1968 byl zaměstnán ve Vídni v potravinářském průmyslu. Ve svém vídeňském zaměstnání se v průběhu let vypracoval z prokuristy (roku 1973) až na zástupce ředitele potravinářského koncernu.

Po listopadové revoluci roku 1989 se vrátil do Československa. V roce 1992 restituoval rodový majetek, včetně starobylého hradu Český Šternberk. Ten po dalších téměř 30 let rekonstruoval a zveleboval. Na hradě Český Šternberk po celou tu dobu bydlel se svojí man-

želkou Alžbětou. Vzhledem k tomu, že se Šternberkové vždy hlásili k české národnosti, byla jim roku 1992 značná část majetku vrácena. Umělecky hodnotné památky Český Šternberk, Častolovice, Jemniště a zámek Březina na Rokycansku jsou i nadále přístupné veřejnosti. A to i přesto, že jsou soukromým majetkem rodiny Šternberků.

V roce 2005 prezident České republiky Václav Klaus udělil Zdeňku Šternberkovi medaili „Za zásluhy“ II. stupně.

Všichni lidé, kteří pana Zdeňka Šternberka znali, se shodují na tom, že to byl velmi pracovitý, laskavý a moudrý člověk. Že byl, je a vždycky bude dobrým příkladem pro nás všechny, kteří ještě žijeme.

*S využitím Wikipedie připravil
Jiří Kachlík, Brno, Česká republika*

Před 122 roky se narodil R. A. Dvorský

R. A. Dvorský, klavirista, zpěvák, kapelník,
hudební skladatel a nakladatel
(24. 3. 1899 – 2. 8. 1966)

Budoucí fenomenální muzikant, zpěvák, kapelník, hudební skladatel a úspěšný nakladatel, známý jako R. A. Dvorský, přišel na svět ve Dvoře Králové nad Labem dne 24. 3. 1899. Jeho tehdejší jméno a příjmení bylo Rudolf Antonín. Toto poněkud matoucí jméno a příjmení si nechal v roce 1925 úředně změnit na R. A. Dvorský (svému rodišti něžně říkal „Dvoreček“). Začínal jako houslista a pianista, později zpíval, řídil orchestr a komponoval písně. Jeho písně byly psány v souladu s dobovými trendy. Byly libivé a dobře zapamatovatelné. Jejich autor v nich sázel především na melodii a rytmus. Se svým orchestrem „Melody Boys“, založeným roku 1929, byl R. A. Dvorský průkopníkem moderní taneční hudby v Československu.

Talentovaný český umělec R. A. Dvorský začal komponovat už v pubertě. Brzy se z něho stal pohledný, vysoký, štíhlý mladý muž s pečlivě učenými vlasy a zastríženým knírkem. Ve své době byl idolem dívek a mladých žen doma i v zahraničí. Nezaměnitelný hlas tohoto dokonalého prvorepublikového gentlemana se naštěstí dochoval na gramofonových deskách. Mnohé z jeho „hitů“ jsou dobře známé a oblíbené do-

dnes. Písně „Hm – hm...“, „Sám s děvčetem v dešti“, „Nikdy se nevrátí pohádka mládí“, „Nečekej, nečekej!“, „Letí šíp savanou“, „Je na západ cesta dlouhá“ se dobře poslouchají a zlepši Vám náladu i dnes. Postavu a tvář R. A. Dvorského je možné vidět a jeho hlas slyšet v mnoha starších černobílých filmech: „U pokladny stál“, „Kristián“, „Těžký život dobrodruha“, aj.

Ve svém rodném Dvoře Králové nad Labem absolvoval obchodní školu. Také konec 1. světové války prožil ve svém rodném městě - kvůli chabému zdraví byl zproštěn vojenské služby. Zprvu pracoval jako účetní v místním pivovaru, práce v kanceláři ho však nebavila. Chtěl se věnovat hudební kariéře. Od dětství měl rád hudbu, učil se hrát na housle a na klavír, rád zpíval. Ve svých 16 letech napsal své první hudební skladby. Potom založil svůj vlastní kabaretní soubor a působil v ochotnickém spolku. Na podzim roku 1918 se seznámil s Jiřím Červeným, vedoucím kabaretu „Červená sedma“.

V roce 1919 odešel do Prahy, kde pracoval jako redaktor hudebního nakladatelství Josefa Springera. Souběžně vystupoval v kabaretu „Červená sedma“ a pravidelně hrál na klavír v různých tanečních orchestrech. Také komponoval, přičemž jeho skladby měly úspěch doma i v zahraničí. Dne 26. 4. 1920 se v Praze na Vinohradech oženil se svojí láskou ze Dvora Králové nad Labem. Za manželku si vzal o 7 roků starší Marii Svobodovou. V dubnu roku 1923 se jim narodil syn Miroslav.

V roce 1923 se stal kapelníkem pětičlenného orchestru a rozhodl se odejít ze svého dosavadního zaměstnání. Od roku 1924 měl svůj vlastní hudební pořad v Československém rozhlasu. Hrál v něm na klavír a zpíval. Někdy ho přitom doprovázel František Cink hrou na housle a Dan Alex hrou na banjo. Roku 1925 úředně změnil svoje původní jméno a příjmení na umělecké R. A. Dvorský.

V letech 1925–1929 R. A. Dvorský účinkoval v souboru Františka Cinka „Melody Makers“. Na bicí v něm hrál

Američan černé pleti William Tatoon. S orchestrem vystupoval v nočních podnicích Esprit, Cascade, Chapeau Rouge. Přes léto hrál v lázeňských městech. Po úspěšném účinkování v Adlon klubu v Kodani se tento soubor rozešel. V sezóně roku 1929 působil R. A. Dvorský v populárním berlínském jazzbandu Sama Baskiniho „Sam Baskini und seine Jazzsymphoniker“. S ním pak v následujícím roku 1930 nahrál v Berlíně několik gramofonových desek pro německý i československý trh.

V roce 1929 založil vlastní orchestr, nazvaný „Melody Boys“. Ten existoval až do roku 1945. Orchester měl velmi široký záběr, většina jeho členů ovládala několik hudebních nástrojů. Během chvíle se tehdy mohla kupř. saxofonová sekce proměnit ve smyčcovou sekci. V původním 5tičlenném obsazení hráli, kromě R. A. Dvorského, Karel Vacek, Bohumil Klemr, Jindřich Kocina a Ferry Friedl. Ti dohromady ovládali 20 hudebních nástrojů a všichni také vícehlasně zpívali.

V repertoáru orchestru se nacházely lidové písně, tanga, swing i jazz, pocházející převážně od českých autorů. R. A. Dvorský dokázal dobře vycítit vkus publika. S orchestrem spolupracovali také zpěváci Inka Zemánková, Zdena Vincíková, Jiřina Salačová, Arnošt Kavka, Vlasta Burian a populární „Sestry Allanova“. Kromě angažmá v pražských nočních klubech, jako kupř. Esplanate, Lucerna bar, aj., nahrával gramofonové desky u českých firem Esta a Ultraphon a vystupoval v rozhlasu. Přímé přenosy z vystoupení jeho orchestru v Mariánských Lázních, Karlových Varech a na Barrandovských terasách byly pravidelně vysílány Čsl. rozhlasem a získaly velkou popularitu po celé zemi i v zahraničí.

Jedním z největších hitů se pak stala Vackova píseň „Cikánka“. V dubnu roku 1933 však Karel Vacek pro osobní neshody se šéfem orchestru ze souboru odešel a R. A. Dvorský angažoval multi-instrumentalistu Václava Bláhu. R. A. Dvorský se pak jako skladatel na nějaký

čas odmícel. To aby se mohl plně věnovat orchestru a později také práci hudebního nakladatele.

Orchestr „Melody Boys“ pod řízením R. A. Dvorského nahrával také hudbu k čsl. filmům. V řadě filmů R. A. Dvorský vystupoval jako herec před kamerou („Kristián“, „Muži v ofsajdu“, „Za tichých nocí“, aj.). Jedinou příležitostí zahrát si hlavní roli ve filmu dostal v roce 1937. Film se nazývá „Krb bez ohně“. Partnerku R. A. Dvorského v tomto filmu ztvárnila tehdy velmi oblíbená herečka a zpěvačka Hana Vítová.

V roce 1936 R. A. Dvorský rozšířil svůj orchestr na 12 členů. Na klavír hrál Jiří Traxler, R. A. Dvorský pak většinou jenom dirigoval a zpíval. V tomtéž roce 1936 založil své vlastní hudební nakladatelství. Vydával v něm moderní taneční hudbu. Vydával v něm také texty a hudební skladby z her Osvobozeného divadla Jiřího Voskovce a Jana Wericha. V roce 1939 uzavřel nakladatelskou smlouvu se dvěma představiteli české swingové hudby Jiřím Traxlerem a Kamilem Běhounkem.

V letech 1940 a 1941 R. A. Dvorský uspořádal 2 velká koncertní turné po českých a moravských městech. Ta znamenala u posluchačů mimořádný úspěch. V roce 1942 se však u R. A. Dvorského projeví vážné zdravotní potíže. Byl krátce hospitalizován s podezřením na počínající TBC.

V roce 1944 na něho přišla první opravdu těžká rána. Na zájezdu orchestru po průmyslových podnicích se při jednom z koncertů, pořádaných v továrních halách, nachladil a dostal těžký zápal plic. Ten u R. A. Dvorského vyvolal recidivu tuberkulózy. Byl hospitalizován, jeho léčení trvalo až do února roku 1946. Po intenzivní léčbě v nemocnici pobýval půl roku v plicním sanatoriu v Novém Smokovci.

Svůj orchestr „Melody Boys“ R. A. Dvorský v dubnu roku 1945 oficiálně rozpustil. Jeho hudební nakladatelství však naštěstí prosperovalo. V roce 1947 dokonce navázal spolupráci s americkou společností „Mills Music“. Ta chtěla svému publiku v USA nabídnout skladby českých jazzmanů. „Teď končně zbohatneme“, řekl prý R. A. Dvorský poté, co s Američany uzavřel smlouvu.

Dvanáctičlenný orchestr „Melody Boys“. R. A. Dvorský zpívá a diriguje.

A pak přišla druhá těžká rána. Dne 1. 11. 1947 na zápal plic zemřel R. A. Dvorského jediný syn Miroslav. Bylo mu tehdy přibližně 25 roků. Syn Miroslav měl převzít R. A. Dvorského hudební nakladatelství a jít ve stopách svého otce. Šlo o mimořádně talentovaného absolventa konzervatoře a mistrovské dirigentské školy. Svému otci by ve svém životě zcela jistě ostudu nikdy neudělal. Z této velmi bolestné ztráty se R. A. Dvorský už nikdy nevzpamatoval.

Aby toho nebylo málo krátce nato, dne 9. 8. 1949, komunistický režim R. A. Dvorskému sebral (tzv. „znárodnil“) jeho hudební nakladatelství. Převzalo je státní hudební nakladatelství Orbis. Přesvědčeným komunistům byl R. A. Dvorský až do konce svého života trnem v oku. Prohlásili ho za „symbol zkaženého prvorepublikového vkusu“ a „prodejce buržoazního opia“. Není divu, že uvažoval o odchodu ze země. Měl domluveno, že v létě roku 1950 uprchne „za kopečky“ dopravním letadlem, které měli unést 3 piloti Čsl. aerolinií. Jenže ti do Velké Británie, na druhý pokus, odletěli sami. Vzali s sebou jenom svoje manželky a děti.

Rozhodnutí R. A. Dvorského Eminovat se prozradilo teprve až s přibližně 3letým zpožděním. Na základě udání byl zatčen a obviněn nikoliv z pokusu o opuštění republiky, jako jiní zadržení uprchlíci, ale přímo z velezrady. Pětiletý

trest vězení mu byl nakonec, kvůli jeho vážným zdravotním potížím, snížen na 3,5 roku odnětí svobody. Ve věznicích si odpykal přibližně polovinu trestu. Předčasně propuštěn na svobodu byl dne 10. 5. 1956 s podmínkou na 4 roky. Propuštěn byl proto, že u něho znovu propukla tuberkulóza. Nespravedlivý rozsudek, vyneseny nad R. A. Dvorským na jaře roku 1954, byl zrušen teprve až dne 2. 10. 1968, tedy přibližně 2 roky po jeho smrti.

Po propuštění z vězení a po nezbytném léčení mu bylo povoleno vykonávat estrádní činnost. Zpíval hlavně ve vzpomínkových pořadech, často s Hanou Vítovou. Složil i několik dalších hitů („Čas zvolna miji“, „Sedmikráska“, „Ráno a večer“, „Jipi-jou“). Tím nejprodávanejším hitem však tehdy byla jeho nová píseň „Pohádka o konvalinkách“. Tu na gramofonovou desku nazpívala Yveta Simonová s Milanem Chladilem. Autor písně se už nedozvěděl, že se píseň „Pohádka o konvalinkách“ stala v Československu nejúspěšnější písní roku 1967. Dne 2. 8. 1966 předčasně zestárlý R. A. Dvorský zemřel. Urna s jeho popelem je uložena na lesním hřbitově ve Dvoře Králové. Čest jeho památce!

*S využitím internetu připravil
Jiří Kachlík, Brno, Česká republika*

Rozhovor s českým právníkem

Již dlouhá léta přispívá do našeho časopisu Hlasy národa svými právními radami JUDr. Jaroslav Horký z Prahy. Na začátku nového roku 2021 jsme se na něj obrátili s několika otázkami.

1. Jak Coronavirová pandemie ovlivnila Vaši práci s ohledem na skutečnost nemožnosti cestovat?

Velice. Jak je Vám známo naše advokátní a realitní kancelář zastupuje krajany z celého světa. Byl jsem zvyklý za krajany cestovat, řešit jejich problémy osobně a tato možnost nám byla značně omezena. Setkání na různých krajaňských akcích bylo přínosem. Osobní jednání dokáže klienta s advokátem více sblížit, než komunikace na dálku.

2. Lze vidět i nějaká pozitiva na této situaci?

Současná situace však přinesla i určitá pozitiva. Více se začala využívat elektronická komunikace mezi partnery a klienty naší kanceláře z celého světa. Tato komunikace napomohla předávání informací v době kdy se na poštu nedá dostatečně spolehnout a urychlila také mnohá rozhodnutí ze strany našich klientů. To ať formou videokonferencí, či emailové komunikace. Mnoho našich partnerů a klientů, a to ze stran starších kolegů odmítalo přejít na tuto formu komunikace. Tato situace je však donutila se posunout jiným směrem. Klienti odkládali svá rozhodnutí na pozdější dobu, popřípadě na osobní návštěvu v České republice. Avšak tato vzniklá situace naše klienty naučila také jednat rychleji a spoléhat se nejen na sebe, ale i více na odborníky, kteří jsou za mořem.

3. Co Vaši klienti, nebylo jich?

Musím říci, že v této těžké době to je naopak. S ohledem na dnešní situaci, kdy není možno vše řešit osobně a oni se naučili více využívat našich služeb. To jak realitních tak právních.

4. Co je současností nejvíce ze strany klientů poptáváno?

Správa domů a prodej majetku, které krajané vlastní, a dále řešení dědických záležitostí do budoucna. V mnoha případech dochází již k převodu majetku za života klientů na jejich budoucí dědice. Taktéž je zájem o zajištění občanství České republiky pro své blízké, kteří se narodili v jiné zemi, neboť situace je dnes příznivější k těmto osobám. Dále se na nás více a více obracejí krajané se zájmem dožít v České republice. Organizujeme jim veškeré záležitosti s tím spojené.

5. Chtěl byste něco vzkázat našim čtenářům?

Hlavně pevné zdraví, pohodu a více času na sebe a na své blízké v tomto roce. Vzájemná úcta, ohleduplnost a víra v lepší časy nám může pomoci překonat toto neveselé období.

* * *

Od příštího čísla budeme přinášet další právní rady JUDr. Horkého.

JUDr. Jaroslav Horký
Sokolovská 6/85,
18600 Praha - Kalín

Tel. +420221719041,
Fax. +420221719059
Mob. +420602205400
jhorky@ak-hp.cz
www.ak-hp.cz

Καθολικός: Greek For “On the Whole” or Universal

We as Catholics are tremendously blessed with the one true faith whilst carrying an enormous responsibility of not only living by the strict, yet fulfilling rules of our faith, but also making sure that we know what those rules are and are able to correctly relay them (Sirach 37:14-15). For this we must ask God for help.

With so much going on in the world today we must never forget that God is always with us. He has never abandoned us in any crisis no matter how horrendous it may seem. God was the first to bestow humanity with free will. Without free will, life would not have meaning. Destruction of society is the result of humans misusing God's free will, not God abandoning us. Often we waste our precious time on frivolities. How much time do we spend learning about the most important aspect of our existence, eternity? We cannot be good at anything if we don't practice it and the same goes with our faith.

The Catholic faith is under attack. In previous centuries the attacks were largely external. In more recent times, the attacks are coming from within as well. We are now at the point where the Catholic laity must devote much of their FREE time going back to the early teachings and understanding our faith. It wasn't until recently that I read the catechism of Pope Pius X. I was amazed

to learn of so many things that I was not taught about my faith and how, since the late 1950's and 1960's (before I was born), teachings have changed. My rule of thumb is to learn through the oldest material I can find. Why? Because the farther back one goes, the closer the time to Jesus' words. Much of our Catholic faith comes directly from the teachings of people who actually knew Jesus. Other Christian denominations that broke away from Catholic tea-

chings include thoughts and ideas that come from humans, not God. While wrongful behavior such as selling indulgences was indeed a practice by people representing the Catholic faith, it went directly against Jesus' teachings. It was done by human greed and error and those who may have had good intentions should have voiced and fought the errors, not break away from the universal church. Only one faith and its implementation can teach the truth. If different Christian faiths teach in contradiction to one another, they obviously cannot all be correct. This is why the Catholic faith is the universal faith, the oldest of all Christian faiths and the one true faith. This fact is also revealed in the Old Testament and the book of Daniel which I have written about before, where Daniel in the Old Testament states that the Messiah will come from the Fourth Kingdom, Rome.

Humans are intrinsically good as they were made by God in His image. We must not abandon our consci-ence. I pray that humanity unites and soon heeds the words of Sirach," a person's soul often gives a clearer warning than seven watchmen perched on a watchtower. And besides all this beg the Most High to guide your steps into the truth."

By Jana Krcek

MY LITTLE CATECHISM

16. Q: What is the Holy Trinity?

A: The Holy Trinity is one God in three divine Persons - Father, Son, and Holy Spirit.

In the Bible: Matthew 28:19

In the Catechism: CCC, 249, 251

17. Q: What is free will?

A: Free will is an incredible gift from God that allows us to make our own decisions. This incredible gift comes with incredible responsibility.

In the Bible: Sirach 15:14-15

In the Catechism: CCC, 1731

18. Q: What is sin?

A: Sin is any willful thought, word, deed, or omission contrary to the law of God.

In the Bible: Genesis 3:5; Exodus 20:1-17

In the Catechism: CCC 1850

19. Q: How many kinds of sin are there?

A: There are two actual kinds of sin-venial and mortal.

In the Bible: 1 John 5:16-17

In the Catechism: CCC 1855

20. Q: What is a venial sin?

A: A venial sin is a slight offense against God.

In the Bible: Matthew 5:19; Matthew 12:32; 1 John 5:16-18

In the Catechism: CCC, 1855, 1863

21. Q: What is a mortal sin?

A: A mortal sin is a grievous offense against God and his law.

In the Bible: Matthew 12:32; 1 John 5:16-18

In the Catechism: CCC, 1855, 1857

22. Q: Does God abandon us when we sin?

A: Never. God is always calling to us, pleading with us, to return to him and his ways.

In the Bible: Psalm 103: 9-10, 13; Jeremiah 3:22;

Matthew 28:20; Luke 15:11-32

In the Catechism: CCC, 27, 55, 982

MŮJ MALÝ KATECHISMUS

16. Otázka: Co je to Nejsvětější Trojice?

Odpověď: Nejsvětější Trojice je jeden Bůh ve třech Božských Osobách - Otec, Syn a Duch Svatý

V Bibli: Matouš 28:19

V katechismu: CCC, 249, 251

17. Otázka: Co je svobodná vůle?

Odpověď: Svobodná vůle je vnitřní dar od Boha, který nám umožňuje činit vlastní rozhodnutí.

Tento vnitřní dar nás zavazuje k odpovědnosti.

V Bibli: Sirach 15: 14-15

V katechismu: CCC, 1731, 1734

18. Otázka: Co je hřích?

Odpověď: Hřích je každá úmyslná myšlenka, slovo, čin nebo opomenutí v rozporu s Božím zákonem.

V Bibli: Genesis 3: 5; Exodus 20: 1-17

V katechismu: CCC 1850

19. Otázka: Kolik druhů hříchu existuje?

Odpověď: Existují dva druhy hříchů – všední hřích (lehký) a smrtelný hřích (těžký).

V Bibli: 1. Jana 5: 16–17

V katechismu: CCC 1855

20. Otázka: Co je to všední hřích?

Odpověď: Všední hřích je lehký přestupek proti Bohu.

V Bibli: Matouš 5:19; Matouš 12:32; 1. Jana 5: 16–18

V katechismu: CCC, 1855, 1863

21. Otázka: Co je smrtelný hřích?

Odpověď: Smrtelný hřích je těžký přestupek proti Bohu a jeho zákonům.

V Bibli: Matouš 12:32; 1. Jana 5: 16–18

V katechismu: CCC, 1855, 1857

22. Otázka: Opouští nás Bůh, když hřešíme?

Odpověď: Nikdy. Bůh k nám vždy volá a prosí nás, abychom se vrátili k němu a jeho cestám.

V Bibli: Žalm 103:9 -10,13; Jeremiáš 3:22;

Matouš 28:20; Lukáš 15: 11-32

V katechismu: CCC, 27, 55, 982

Podle: My Little Catechism – The Dynamic Catholic Institute, USA – 2018

Přeložili do českého jazyka děti z České sobotní školy kardinála Berana v České misii v Brookfieldu, IL

Vražda hraběte J. W. Claryho v lese nedaleko města Štětí v lednu roku 1720

Město Štětí leží v severní části Čech, v okrese Litoměřice, na samé hranici Ústeckého kraje. V mapě je najdete na pravém břehu řeky Labe. Město se nachází cca 50 km severně od Prahy a současně také cca 16 km severně od města Mělník. V současnosti jsou v něm největší papírny v České republice. Podle úředních záznamů je ve městě Štětí k trvalému pobytu přihlášeno cca 6 700 obyvatel.

Dominantu okolí města tvoří vrch Špičák (281 m n. m.), který se tyčí v blízkosti obce Stračí. Ze Špičáku je pěkná vyhlídka na řeku Labe a částečně i na město Štětí. Mezi další významné body krajiny patří především historicky známá hora Říp (455 m n. m.). Je to vysoká čedičová kupa, vzdálená cca 10 km JZ směrem od Štětí. Nedaleký chráněný přírodní útvar Radouň je znám výskytem orchideje zvané vstavač vojenský (latinsky: *Orchis militaris*). Dále se zde vyskytuje konikleč, sasanka hajní, vitod chocholičnatý, hořeček brvitý aj. Severně od města se také nachází přírodní památka Bílé stráně u Štětí. Za přírodní památku byla prohlášena roku 2013.

Ve městě Štětí se koná jednou za 2 roky „Národní festival dechových orchestrů“ (zkr. FEDO Štětí). Účastní se ho národní i zahraniční kapely. Město bývá častým výchozím bodem pěší turistiky a cykloturistiky pro velké množství přírodních i historických památek v jeho okolí. Nedaleko města Štětí se též nachází světoznámý veslařský kanál v Račicích. K městu Štětí patří 9 místních částí. Jsou to obce: Radouň, Chcebuz, Brocno, Čakovice, Počeplice, Stračí, Újezd, Veselí a druhém břehu řeky Labe obec Hněvice.

Nejstarší dochovaný název města Štětí byl nalezen v listinách z let 1314 a 1467. Nazývalo se Sstiet (čteno: Štiet). S velkou pravděpodobností to znamenalo štít, resp. zástita. Podle historika Miroslava Plačka má název města původ ve staročeském slově „ščetie“. To slovo označovalo kůly zaražené do bažinatého terénu, jež byly podkladem pro svrchní stavbu. Ing. arch. Miloš Bílek, bývalý kronikář města, je přesvědčen, že název „Štyet“ ve 14. a 15. století označoval pravý břeh Labe. Dnešní tvar názvu města Štětí je opakovaně nalézán od roku 1572. Vývoj německého názvu města probíhal složitě. Ustálil se až roku 1796, kdy dostal podobu: Wegstädtl (tj. městečko u cesty, příp. městská cesta).

Podle nálezů při archeologických výkopech roku 1933 spadají počátky osídlení města Štětí do období Únětické kultury. Ke konci 1. tisíciletí osídlilo krajinu slovanské etnikum. Skutečně průkazné listiny pochá-

zejí z roku 1312. Nejstarší knihy jsou známy z roku 1593 a 1627. Barokní kostel sv. Šimona a Judy s malbami od J. Kramolína byl postaven v roce 1785 na místě malého kostelíka, pobořeného ve dnech 28. a 29. 2. 1784 povodní. V minulosti bylo Štětí zasaženo živelnými pohromami opakovaně. Poslední povodní ve Štětí byla ničivá povodeň roku 2002, kdy se voda dostala až na hlavní náměstí.

Ve 14. století bylo Štětí součástí panství Mělník. Štětí, původně královský majetek, bylo často zastavováno různým šlechticům. Nejvýznamnější z nich byl hofmistr českého království pan Zdislav Berka z Dubé. Ten v roce 1549 pro městečko vymohl u krále Ferdinanda I. pečeť a znak. Novým zástavním pánem byl od roku 1579 pan Jiří starší z Lobkowicz. Začátkem 17. století byly ve Štětí dva domy ve vlastnictví šlechticů. Jeden z domů náležel panu Vojtěchu Vladislavu Vostrovskému Kaplířovi ze Sulevic. Druhý vlastnil rytíř Felix Čejka z Olbramovic.

Vojáci Katolické ligy během dne 11. 11. 1620 vyplnili město a zabili mnoho obyvatel. V letech 1640 a 1648 udělala totéž vojska švédská, která zabila přibližně 2/3 místních obyvatel. Město zpusťlo. Také v sedmileté válce došlo k rabování a přesídlování obyvatel. Vlivem válečných útrap a živelných pohrom byla ve Štětí bída a hlad i po napoleonských válkách. Často zde dlouhodobě přespávali vojáci z důvodu výhodného umístění. Přílivem Němců, který je zaznamenán především po skončení 30leté války, dostalo město německý charakter. Tehdy se ujal jeho německý název Wegstädtl.

Příslušníci rodu Aldringen-Clary přišli do Českého království po bitvě na Bílé hoře. Tehdy český král Ferdinand II. rozdával zabavené majetky poražených protestantských pánů. Rod přišel zřejmě z italského Toskánska. První statky v Čechách získal na Žatecku, později získal inkolát, čili stal se usazenou šlechtou. Za působení rodu Aldringen-Clary vznikly teplické lázně a tamní barokní divadlo. Pan Edmund Aldringen-Clary se později zasloužil o rozvoj severních Čech, když nechal postavit Ústecko-teplickou dráhu. Jeho velkým počinem bylo „objevení“ a zpřístupnění Českého Švýcarska. Edmundova soutěska je dodnes nazývána po něm. Pod Pravčickou branou si nechal postavit zámek. Příslušníci rodu Aldringen-Clary zastávali významné státní funkce. Patřil jim palác na Malé Straně v Praze, aj.

Hrabata Claryové se do naší historie za-

psala vesměs pozitivně. Záporné hodnocení si vysloužil pouze hrabě Johan Wratislaw Clary, syn hraběte Johanna Baltazara Claryho. Byl prý na své poddané krutý, doslova je dřel z kůže. Neuměl pochválit, znal jenom trestání. Na svém panství měl hodně nepřátel, kteří ho doslova nenáviděli. Rádi ho neměli rolníci, služebnictvo ani panští úředníci. To se stupňovalo až k rozhodnutí, že J. W. Clary musí zemřít. Přepadli ho jedné lednové noci roku 1720, kdy kočárem, taženým koňmi, cestoval se svým švagrem hrabětem z Kokořova z Prahy do Snědovic. Útočníci nechali Kokořovského na pokoji. Šlo jim jen o J. W. Claryho.

Nejdříve se myslelo, že se jedná o loupežnou vraždu. V lesích prý tehdy řádili lupiči. Ale když se na zámek druhý den nevrátilo 15 služebných, začínalo být jasno. Postupně je pochytili, jenom zámeckému kucháři se podařilo utéci do Saska. Osm jich kat lámal kolem, třem setnuli hlavy, další byli zbičováni a vyhnáni. To vše je zakleto do pískovcových kvádrů malé kamenné stavby, stojící u lesní cesty nedaleko obce Stračí mezi obcemi Chcebuz a Liběchov. Postavena byla v létě roku 1720 na místě, kde snědovičtí poddaní přepadli a zabili svého pána. Postavit ji nechala dcera zavražděného hraběte J. W. Claryho.

Ta podivná kamenná stavba bez dveří, jenom s náznaky oken, je nazývána „Hraběcí kapličkou“. Má tvar kamenného kvádru. Je to z pískovcových bloků postavený pilíř se zaoblenými rohy. Při nárožích jsou vidět zbytky pilastrů (mělkých dekorativních architektonických prvků, které připomínají sloupy). Na všech čtyřech průčelích byly vytvořeny ploché výklenky se stlačeným obloukem.

V současné době je Hraběcí kaplička u obce Stračí nedaleko města Štětí v dezo-látním stavu. Nemá střešní krytinu, na její střechě roste tráva a velký bezový keř. Zavražděný hrabě Johan Wratislaw Clary byl uložen do rodinné hrobky v cca 4 km vzdáleném kostele sv. Petra a Pavla v obci Chcebuz. Tam měli Claryové svůj zámek. Jejich zámek v Chcebuži byl po 2. světové válce záměrně zničen. Dnes je už jenom žalostnou, neobyvatelnou ruinou.

*S využitím Wikipedie připravil
Jiří Kachlík, Brno, Česká republika*

Foto na zadní straně:

Nahoře - náves v Chcebuži, vlevo zřícenina zámku, vpravo kostel sv. Petra a Pavla

Dole - Místo vraždy hraběte J. W. Claryho a tzv. Hraběcí kaplička v lese nedaleko Štětí

